

yulib Express

Kütüphanemizin yılda bir kez yayımladığı bültendir.

KÜTÜPHANEMİZ YÜKSELİYOR

Kütüphane binamızın ilerleyişi
birimimizde büyük heyecan
oluşturuyor!

IFLA & YEŞİL
KÜTÜPHANELER
SÜRDÜRÜLEBİLİR
KÜTÜPHANE
HİZMETLERİ

YÖNETİM VE
ORGANİZASYON
BİLGİ LİDERLİĞİ

BİLGİ VE BELGE
YÖNETİMİ
YAPAY ZEKÂ
ÇAĞINDA
GELECEĞİ

KÜTÜPHANECİLİK
TARİHİ
İSKENDERİYE
KÜTÜPHANESİ

GÜNÜMÜZ
KÜTÜPHANELERİ
STRAZBURG
ÜNİVERSİTE VE
MİLLİ KÜTÜPHANESİ

KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON
DAİRE BAŞKANLIĞI

YALOVA ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ
61.
KÜTÜPHANE
HAFTASI
"Üreten Kütüphaneler"

KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI

yulib Express

Sayı: 3 Ocak-Aralık 2025

Editör

Öğr. Gör. İlker YILDIRIM

Yardımcı Editörler

Ramazan ÇELİK

Ahmet TOKAT

İçerik

Öğr. Gör. İlker YILDIRIM

Ramazan ÇELİK

Ahmet TOKAT

Mizanpaj/Tasarım/Kapak

Öğr. Gör. İlker Yıldırım

Bölüm Yazarları

Prof. Dr. Berat Bırfın BİR

Prof. Dr. Bahattin YALÇINKAYA

Dr. Öğr. Üyesi Yasin ÖZDEMİR

Öğr. Gör. İlker YILDIRIM

Turhan KARABULUT

Yusuf KILIÇ

Ahmet TOKAT

Yücel KARAKUŞ

İletişim

@YalovaLibrary

YalovaKutuphane

yalovalibrary

kutuphane@yalova.edu.tr
ekutuphane@yalova.edu.tr

0226 815 53 24

İÇİNDEKİLER

Yeni Dünya Düzeninde Öne Çıkan Bir Kavram: Bilgi Liderliği

Prof. Dr. Berat Bırfın BİR.....1-2

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinin Yapay Zekâ Çağında Geleceği

Prof. Dr. Bahattin YALÇINKAYA.....3-4

IFLA ve Sürdürülebilir Kütüphanecilik

Öğr. Gör. İlker YILDIRIM.....5-6

Strazburg Üniversite ve Milli Kütüphanesi

Dr. Öğr. Üyesi Yasin ÖZDEMİR.....7-8

İskenderiye Kütüphanesi

Yücel KARAKUŞ.....9-10

Üniversite Kütüphanelerinde Teknik Hizmetler

Turhan KARABULUT.....11

Kütüphaneler ve Kediler

Yusuf KILIÇ.....12

KÜTÜPHANE HABERLERİ.....13-20

61. KÜTÜPHANE HAFTASI ETKİNLİKLERİ.....21-26

Kütüphanemiz Yükseliyor

Ahmet TOKAT.....27-28

Kütüphanemizde Ayırtma İşlemi Nasıl Yapılır?

Ramazan ÇELİK.....29-32

KÜTÜPHANECİLİK ALANINDAN GELİŞMELER.....33-36

Shelfmaster: Oyunla Öğrenme Deneyimi

Kubilay YUCAL.....37

Yalova Üniversitesi Geri Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Kulübü.....38

Türkiye’de Kitap ve Makale Gelirlerinin Vergilendirilmesi

Muhlis YAVUZ.....39

Abone Olunan Veri Tabanlarımızı Tanılayım.....40-41

Sayılarla Kütüphane.....42

BAŞKANIN MESAJI

Muhlis YAVUZ
Daire Başkanı
Yalova Üniversitesi
Merkez Kütüphane

Değerli Yalova Üniversitesi Mensupları,

Üniversiteler, bilginin üretildiği, sorgulandığı ve yeniden anlamlandırıldığı kurumsal yapılardır. Bu yapıların akademik yetkinliği ve entelektüel derinliği ise büyük ölçüde sahip oldukları bilgi altyapısına dayanır. Üniversite kütüphaneleri, söz konusu bilgi altyapısının en temel unsurlarından biri olarak yalnızca bilgiye erişim sağlayan birimler değil; aynı zamanda bilimsel üretimi destekleyen, araştırma kültürünü besleyen ve akademik sürekliliği güvence altına alan stratejik kurumlardır.

Günümüz yükseköğretim ekosisteminde kütüphaneler; öğrenme, araştırma ve toplumsal katkı süreçlerinin kesişim noktasında konumlanmakta; basılı ve dijital kaynakları bütüncül bir yaklaşımla sunarak üniversitelerin akademik rekabet gücüne doğrudan katkı sağlamaktadır. Bu doğrultuda üniversite kütüphaneleri artık yalnızca bilgi depolayan mekânlar değil, bilgiye yön veren, bilgi okuryazarlığını geliştiren ve bilimsel iletişimi güçlendiren çağdaş bilgi merkezleri olarak değerlendirilmektedir.

Yalova Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı olarak temel hedefimiz; üniversitemizin eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini en güçlü biçimde destekleyen, erişilebilir, sürdürülebilir ve nitelikli bir bilgi hizmeti sunmaktır. Koleksiyon geliştirme politikalarımızdan kullanıcı hizmetlerimize, dijital kaynak yatırımlarımızdan mekânsal düzenlemelere kadar tüm çalışmalarımız, akademik ihtiyaçların sürekliliğini esas alan planlı bir yaklaşım çerçevesinde yürütülmektedir.

Bugün itibarıyla kütüphanemiz, 360.991 bilgi kaynağına ulaşan zengin ve çok boyutlu bir koleksiyona sahiptir. Bu koleksiyon içerisinde 107.000 basılı kitap, 1.329 basılı tez, 48 basılı dergi ve 614 kitap dışı materyal yer almakta; bununla birlikte 204.000 e-kitap ve 48.000 e-dergi aracılığıyla kullanıcılarımıza geniş bir dijital içerik evreni sunulmaktadır. Araştırma süreçlerinin vazgeçilmez bileşenlerinden biri olan akademik veri tabanları bağlamında ise 47 EKUAL ve 18 abone veri tabanı olmak üzere toplam 65 veri tabanına erişim sağlanmaktadır.

Bu niceliksel büyüklük, yalnızca sayısal bir gelişimi değil; disiplinler arası araştırmayı mümkün kılan içerik çeşitliliğini ve bilgiye erişimde kurumsal kararlılığı da göstermektedir. Nitekim kişi başına düşen kaynak sayısının 19,62 düzeyine ulaşmış olması, koleksiyon politikalarımızın kullanıcı gereksinimleriyle uyumlu biçimde sürdürüldüğünün somut bir göstergesidir.

Kütüphanelerin etkinliği, sahip olunan kaynakların kullanım düzeyiyle anlam kazanır. 2025 yılı verileri, kütüphanemizin üniversite yaşamındaki merkezi rolünü açık biçimde ortaya koymaktadır. Bir yıl içinde 157.802 fiziksel kullanıcı girişinin gerçekleşmiş olması, kütüphanemizin yalnızca bir bilgi erişim noktası değil, aynı zamanda akademik yaşamın önemli bir buluşma ve çalışma mekânı olduğunu göstermektedir.

Basılı koleksiyonun kullanımına ilişkin 9.017 ödünç işlemi, geleneksel kaynakların akademik süreçlerdeki önemini koruduğunu ortaya koyarken; 158.597 elektronik kaynak kullanımı ise dijital bilgi altyapısının araştırma faaliyetlerindeki belirleyici rolünü gözler önüne sermektedir. Bu tablo, kütüphanemizin hibrit koleksiyon yaklaşımının yerinde ve sürdürülebilir olduğunu teyit etmektedir.

Üniversitemizin farklı yerleşkelerinde öğrenim gören kullanıcılarımızın bilgiye eşit erişimini sağlamak amacıyla Armutlu Kütüphanemizde oluşturulan 5.000 basılı kaynaklık koleksiyon, hizmet anlayışımızın kapsayıcılık ve erişilebilirlik ilkelerine dayandığını göstermektedir. Bilgiye erişimde fırsat eşitliği, çağdaş üniversite kütüphaneciliğinin temel sorumluluk alanlarından biridir.

BAŞKANIN MESAJI

Günümüzde üniversite kütüphanelerinin misyonu; bilgiye erişim sağlamakla sınırlı kalmayıp bilgi okuryazarlığını geliştirmek, araştırma etiğini desteklemek, açık erişim kültürünü yaygınlaştırmak ve bilimsel iletişimi güçlendirmek yönünde genişlemiştir. Üniversitelerin akademik görünülüğü, araştırma çıktılarının niteliği ve bilimsel etki düzeyi, doğrudan doğruya güçlü bir kütüphane altyapısıyla ilişkilidir. Bu bilinçle hareket eden kütüphanemiz, yalnızca bugünün gereksinimlerine cevap veren değil, geleceğin akademik ihtiyaçlarını da öngören bir hizmet anlayışını benimsemektedir.

YULIB Express'in üçüncü sayısı, kütüphanemizin gelişim sürecini sayısal veriler ışığında görünür kılarken; aynı zamanda kurumsal hafızamızı güçlendirmeyi ve akademik topluluğumuzla kurduğumuz etkileşimi kayıt altına almayı amaçlamaktadır. Her istatistik, arkasında bir öğrenme sürecini, bir araştırma emeğini ve bir bilimsel üretim hikâyesini barındırmaktadır. Bu yönüyle sayılar, üniversitemizin entelektüel dinamizminin göstergeleri niteliğindedir.

Bu yayının hazırlanması sürecinde görev alan tüm mesai arkadaşlarımıza; kamu hizmeti sorumluluğu, kurumsal aidiyet ve görev bilinci doğrultusunda ortaya koydukları dikkatli, planlı ve özverili çalışmalar dolayısıyla teşekkürlerimizi ve takdirlerimizi arz ederiz. Kütüphanecilik hizmetlerinin kurumsal itibarı ve sürdürülebilirliği, alanında yetkin insan kaynağının disiplinli ve koordineli emeğiyle mümkün olmaktadır. Bu çerçevede Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığımız bünyesinde görev yapan tüm personelimizin katkıları, üniversitemizin akademik altyapısının güçlendirilmesinde müstesna bir yer teşkil etmektedir.

Ayrıca kütüphanemizin imkân ve hizmetlerinden yararlanarak bilimsel üretim süreçlerine katkı sağlayan akademik personelimize, araştırmacılarımıza ve öğrencilerimize teşekkür eder; YULIB Express'in üçüncü sayısının üniversitemizin bilimsel birikimine, kurumsal kimliğine ve akademik vizyonuna değerli katkılar sunmasını temenni ederiz.

Bilginin güvenilirliğinin her zamankinden daha fazla önem taşıdığı çağımızda, üniversite kütüphaneleri doğrulanmış bilgiye açılan kurumsal kapılar olarak stratejik önemini artırmaktadır. Yalova Üniversitesi Kütüphanesi olarak, bilimsel bilginin sürdürülebilir dolaşımını destekleme sorumluluğuyla çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürmeye devam edeceğimizi saygıyla ifade ederiz.

EDİTÖRÜN MESAJI

Öğr. Gör. İlker YILDIRIM
Yulib Express Editörü

Kıymetli Yalova Üniversitesi Mensupları ve Değerli Okurlar,

Yulib Express serüvenimizde üçüncü sayımızın heyecanını ve mutluluğunu yaşamaktayız. Bu süre zarfında ikinci sayıdan üçüncü sayıya geçiş aşamasında, bir önceki sayımızda geliştirilmesi gerektiğini düşündüğümüz noktaları iyileştirdik ve dergi formatındaki bültenimize yeni bölümler ekledik. Bültenimizde artık dünyadan ve Türkiye’den kütüphanecilik alanındaki gelişmelere de yer verilecektir. Bültenimizin üçüncü sayısının ana temasını ise bizleri oldukça heyecandıran ve mutlu eden yeni kütüphane binamızın inşası olarak belirledik. Kapak tasarımı ve renkler de bu temaya göre şekillendirilmiştir.

Bültenimizin bir önceki sayısına ait kapak fotoğrafı

Bültenin üçüncü sayısının içeriği altı ana bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler; giriş, makaleler, Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi’ne ait haberler ve gelişmeler, 61. Kütüphane Haftası özel bölümü, “Kütüphanemiz Yükseliyor” özel bölümü ve son olarak dünyadan ve Türkiye’den gelişmelerin, kütüphanemiz ile ilgili rehber bölümünün, Shelfmaster uygulamasının, öğrenci kulübü tanıtımının ve kütüphane kaynaklarımız ile istatistiklerimizin yer aldığı diğer konular bölümü olarak sıralanmaktadır.

Bültenin birinci bölümü olan giriş kısmında; Rektörümüz Sayın Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI’nın önsözü, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Sayın Muhlis YAVUZ’un mesajı ve Yulib Express editörü Öğr. Gör. İlker YILDIRIM’ın mesajı yer almaktadır.

Yulib Express’in üçüncü sayısının ikinci bölümü ise Bilgi ve Belge Yönetimi alanı ile ilgili makalelerden oluşmaktadır. Bu sayımızda bültenimize gönderdikleri yazılarla bizleri onurlandıran Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölüm Başkanı Sayın Prof. Dr. Berat Bırfın BİR, Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölüm Başkan Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Bahattin YALÇINKAYA ve Yalova Üniversitesi Tarih Bölümü Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Anabilim Dalı Başkanı Sayın Dr. Öğr. Üyesi Yasin ÖZDEMİR’e ayrıca teşekkürlerimi sunarım. Kendilerinin dergimizin üçüncü sayısına yaptıkları katkılar oldukça değerlidir. Yine bu bölümde değerli görüşleriyle dergimizi zenginleştiren kütüphane personelimizden Sayın Turhan KARABULUT, Sayın Yusuf KILIÇ ve Sayın Yücel KARAKUŞ’a da ayrıca teşekkürlerimi sunarım.

Dördüncü bölümümüz ise “Üreten Kütüphaneler” temalı 61. Kütüphane Haftası özel bölümünden oluşmaktadır. Bu bölümde sırasıyla Kütüphane Haftası ile ilgili giriş ve genel bilgilendirme, ödüllü kitap bulma yarışması, en çok kütüphane materyali ödünç alan kullanıcılara verilen ödüller, kütüphane haftası standı, kitap değişim etkinliği, ödül sponsorları ile ilgili kısa bilgiler ve ödül töreni yer almaktadır. Ayrıca 61. Kütüphane Haftası etkinliklerimizde emeği geçen tüm kütüphane personelimize ve ödül sponsorlarımız olan Yordam, EBSCO, Piri, SOBİAD, AYEUM, Eazy Solutions, Springer ve Wiley firmalarına teşekkürlerimi sunarım.

EDİTÖRÜN MESAJI

Yulib Express kütüphane bültenimizin beşinci bölümü, dergimizin ana teması olan kütüphane binası inşaatı sürecini anlatan “Kütüphanemiz Yükseliyor” başlıklı yazıdan oluşmaktadır. Kütüphanemizin inşaatı ile ilgili yazı ile dergimize önemli katkılar sağlayan kütüphane personelimizden ve aynı zamanda Yulib Express yardımcı editörü Sayın Ahmet TOKAT’a da teşekkürlerimi sunarım. Kendisinin ve dergimizin diğer yardımcı editörü olan kütüphane personelimizden Sayın Ramazan ÇELİK’in, dergimizin üçüncü sayısının hayata geçmesinde önemli katkıları ve emekleri olmuştur. Bu nedenle Sayın Ramazan ÇELİK’e de ayrıca teşekkürlerimi sunarım.

Kütüphane personelimiz (yeni kütüphane binamızın inşaatı önünde)

Bültenimizin son ana bölümü ise yukarıdaki ana bölümlere dâhil olmayan kısımlardan oluşmaktadır. Bu bölümde ilk olarak Sayın Ramazan ÇELİK’in hazırlamış olduğu “Nasıl Yapılır?” isimli rehber kısmı bulunmaktadır. İkinci olarak dünyadan ve Türkiye’den kütüphanecilik alanındaki gelişmelerin ve haberlerin yer aldığı bölüm gelmektedir. Yine dergimize önemli katkıda bulunan İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Sayın Burak DELİBAŞ ve Kütüphane Uzmanı Sayın Kubilay YUCAL’a da teşekkürlerimi sunarım. Tasarladıkları “Shelfmaster” isimli kütüphanecilik oyununu ve bu oyun ile ilgili yazıyı bizlerle paylaşmaları dergimize önemli bir zenginlik kazandırmıştır. Bölümün diğer içeriği ise öğrenci kulübü tanıtımı kısmından oluşmaktadır. Yine kütüphanemize olan sürekli destekleri ve iletişimleri dolayısıyla Yalova Üniversitesi Polimer Malzeme Mühendisliği Öğretim Üyesi ve Geri Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Kulübü Danışmanı Sayın Doç. Dr. Hatice Aylin KARAHAN TOPRAKÇI hocama ve kulüpleri ile ilgili değerli bilgileri dergimizle paylaşan Kulüp Başkanı Sayın Zeynep BÜYÜKKAYA’ya dergimize verdikleri katkılardan ve üniversitemiz adına gerçekleştirdikleri kıymetli etkinliklerden dolayı teşekkürlerimi iletmekteyim. Bültenimizin bu

bölümünün son içeriklerini ise abone olduğumuz veri tabanlarının tanıtımları ve 2025 yılı kütüphane istatistiklerimiz oluşturmaktadır.

Yulib Express, içerik havuzu ile kütüphanemizin kullanıcılarının her türlü bilgi ve belge ihtiyacını karşılama görevine güçlü bir şekilde katkı sağlamaya devam etmektedir. İkinci sayımızda aldığımız olumlu geri dönüşler bizleri bu düşünceye sevk etmektedir. Üçüncü sayımızın da ikinci sayımıza göre daha fazla geri dönüş almasını beklemekteyiz.

Son olarak, bu projeye büyük bir istek ve çalışma azmiyle destek veren tüm Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ekibimize ve birim dışından sürece katkı sağlayan herkese teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

BİLGİ LİDERLİĞİ

Prof. Dr. Berat Bırfın BİR
Marmara Üniversitesi
Bilgi ve Belge Yönetimi

Yeni Dünya Düzeninde Öne Çıkan Bir Kavram: Bilgi Liderliği

Küreselleşmeyle birlikte, dünya siyaseti ve ekonomisinde yeni güçlerin ortaya çıktığı, çok kutuplu sistemlerin yaygınlaştığı, teknolojik dönüşümlerin giderek hızlandığı, küresel anlamda dijital platformlar ve bilginin bir güç unsuru haline geldiği yeni bir dünya düzeni inşa ediliyor. Bu değişim ve dönüşümün doğal olarak, bireysel, toplumsal ve kurumsal yansımaları ve etkilerinin olduğu çok net olarak görülmektedir. Bunları etkili ve başarılı bir şekilde yönetebilen kurumlar, pazardaki yerlerini koruyarak ve güçlenerek geleceğe yol alacaklardır. Bunu gerçekleştirmenin öncelikli yolları; veri ve bilgi odaklı hareket etmek, karar almak, siber güvenlik, otomasyon, yapay zeka gibi teknoloji, dijital araç ve uygulamalara yatırım yapmak ve tüm bunları kurum kültürü, politika ve stratejileriyle desteklemek ve bunları hayata geçirecek yönetici ve liderlerin varlığıdır.

Bilgi liderliği, bir organizasyonda bilginin etkin yönetimini ve kullanımını sağlayan liderlik anlayışıdır. Bu anlayışın günümüzde kabul görmesinin en temel amacı; bilgi çağıyla birlikte, artık kurumların bilgi temelli faaliyetleri icra eder durumda olmaları ve bilgiyi, geçmiş yaklaşımlardan farklı olarak, paradan, finansal kaynaklardan çok daha öncelikli bir konuma oturtmaları ve bu anlayışın kurumların kültüründe kabul görür bir değer olarak yer almasıdır. Bilgi artık, kurumlar için en önemli sermaye haline gelmiş, kurumsal verimlilik, büyüme, rekabet üstünlüğünü sağlamak, sürdürülebilirlik gibi birçok farklı hedefi gerçekleştirmenin en birincil kaynağı olduğu kabul görmüştür. Ayrıca, başta kurumların yönetici ve liderleri olmak üzere, aslında her bir çalışan, günümüz koşullarında, en doğru işi yapmak, en etkili ve verimli sonucu almak için bilgi odaklı hareket etmek zorunda olması gerektiğini anlamıştır. Diğer bir ifadeyle, bilgi; yönetici ve liderleri tanımlamada kullanılan önemli bir sıfat haline gelmiştir: bilgi liderliği kavramı bu açılımı en net tanımlayan olgudur.

İlgili literatür incelendiğinde, bu kavrama ilişkin farklı bakış açılarının olduğu görülmektedir. Örneğin Zhang & Cheng'e göre bilgi liderliği; " liderlerin veya bireylerin örgüt içindeki öğrenme süreçlerini desteklediği bir sosyal süreç" olarak tanımlanır; bu süreç, grup veya örgütün hedeflerine ulaşmak için gerekli öğrenme faaliyetlerini teşvik etmeyi içerir. Ayrıca bilgi liderliği, yeni ve önemli bilgiyi yaratmayı, paylaşmayı ve uygulamayı destekleyen tutum ve davranışlar olarak ifade edilir; bu süreç sonucunda kolektif düşünce ve işbirliği sonuçları gelişir(Mabey ve diğerleri., 2012; Yang ve diğerleri., 2014). En kapsamlı tanımlardan biri de; Doğan ve Kılıç tarafından yapılan" bilgi lideri, örgüt içinde bilgi paylaşım kültürünün oluşmasını sağlayan, bilginin transferini ve depolanmasını kolaylaştıracak bir alt yapıyı oluşturan ve örgüt

içinde bireylerin karşılıklı öğrenmelerini sağlayacak sistemleri kuran ve destekleyen kişidir. Örgütün müşterilerine daha etkin yanıt verebilmesini ve daha verimli olabilmesini sağlayacak önlemleri almak için çalışanların yeteneklerini artırmayı hedefleyen ve en önemlisi de örgütün bilgiyi elde etme, örgütsel öğrenme ve bilginin dağıtımını konusundaki politika ve stratejilerini belirleyen kişidir" dir(Yılmaz, 2014).

Bilgi çağıyla birlikte ortaya çıkan bilgi temelli uygulamalar, iş süreçleri ve bu süreçleri bizzat uygulayacak olan bilgi profesyonelleri artık kurumların vazgeçilmez değerleri, bir başka ifadeyle entelektüel sermayeleri olmuştur. Bilgiyi ve teknolojiyi merkeze alan ve bu değerleri kurum kültürüne yerleştiren yöneticilik ve liderlik yaklaşımları post modern anlayışın en temel sembolleri haline gelmişlerdir. Günümüz koşullarında, radikal boyutta çevresel dinamik ve bunların değişim trendleriyle iletişim içinde olması gereken kurumlar için, kullanıcı, müşteri ya da tüketici ihtiyaç ve beklentilerini tam zamanında anlayıp, cevap vermek ve onları memnun edebilmek amacıyla, yenilikçi bakış açılarına sahip yöneticilerin varlığı çok değerlidir.

Bilgi çağında liderlik (Gemini, 2025)

Çağın değişen koşullarına doğru araçlar ve doğru zamanda cevap verebilmek için, geçmişten farklı olarak, etkili liderlik ve yöneticilik becerilerinin ön plana çıktığı görülmektedir. Özellikle bilgiyi merkeze alan bilgi liderleri için örneğin;

- Analitik ve stratejik düşünmek
- Veri ve bilgi yönetim süreç ve modellerini kullanmak ve kurumsal yönetim sistematiğine dönüştürmek
- Vizyon sahibi olmak
- Dijital okuryazarlık
- Değişime açık olmak
- İş birliğini teşvik etmek
- Bilgiyi paylaşma kültürünü desteklemek gibi birçok farklı yetkinliğe sahip olma

gereksiniminin doğruğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Bilgi liderliği, yaşam boyu öğrenme sürecinin baş faili olmak durumuna gelmiştir zira bir yönetici, bir lider, yeni bilgiler elde ettiğinde, bunların üzerine farklı bilgiler inşa ederek, yöneticilik ve liderlik ettiği kurum, birim, ekip ya da süreçlere katma değer yaratarak, farklar ortaya koyacak, onu geliştirecek, büyütecek ve rekabet üstünlüğünü sağlayacaktır.

BİLGİ LİDERLİĞİ

Bilgi liderliğinin olduğu kurumsal yapılarda ve kültürlerde, geleneksel liderlikle kıyaslandığında, hiyerarşik yapıdan çok, ağ temelli yapıların daha yaygın olduğu görülmektedir. Ek olarak, geleneksel yapılarda mevcut olan gücün kontrol üzerinde olması durumu, yerini, gücün bilgi üzerinde olmasına bırakmıştır. Bir başka ifadeyle, yönetici, bulunduğu konumun ona sağladığı otorite ve gücü, kontrol ve denetim fonksiyonlarını kullanarak sağlarken, günümüz koşullarında artık bilgisi olan, bilgiye, öğrenmeye, paylaşmaya, entelektüel sermaye oluşturma düşüncesine değer veren yöneticilik ve liderlik yapıları ön plana çıkmıştır. Böylece bilgi; kurumda her seviyede paylaşılan, değer verilen ve üzerine yeni bilgiler inşa edilerek, katma değer yaratılan bir kaynak olarak ta, önemini ortaya koymaktadır.

Bilgi liderleri; bulundukları kurumlara yenilikçi, inovatif bakış açıları kazandırır, rekabet avantajı yaratılmasına aracı olur, hızlı ve doğru karar alma süreçlerini desteklerler, kurumsal hafızanın güçlenmesini sağlarlar.

Liderlikle ilgili bilimsel çalışmalar ele alındığında, geçmişten günümüze; transaksyonel, transformasyonel, geleneksel, karizmatik, kolaylaştırıcı, ruhsal, paylaşımcı, otantik, etik, çevrim-içi, babacan, kuantum, kültürel, vizyoner, hizmetkar, pozitif gibi çok farklı lider türlerinden söz edildiği görülmektedir(Karabay ve Şener, s. 333-346, 2020). Bilgi çağı, bilgi ekonomisi, dijital çağ gibi çeşitli isimlerle ifade edilen içinde bulunduğumuz dönem öne çıkan bilgi liderliği kavramının, tüm bu zikredilen liderlik türlerini içine alan ancak bilgi, bilgi yönetimi, bilgi sistemleri, bilgi teknolojileri ekseninde bir profesyonelliği ön planda tutan bakış açılarına sahip olma özelliğini taşıdığını söyleyebiliriz. Tüm bunların kurumsal yapı, politika ve stratejileri içine yerleştirilmesi konusunda öncü olan liderler, bilgi profesyonelleri, bilgi liderleridir.

Değişim ve dönüşümlerin kaçınılmaz ve öngörülemez boyutta olduğu günümüzde, bilgi yönetim sistemleri, bulut bilişim, yapay zeka gibi dijital araç ve uygulamalar, bilgi ve teknoloji odaklı iletişim ve işbirliği platformları, yönetici ve liderlere, etkili, fark yaratan ve çok daha sonuç ve kanıt tabanlı yönetim süreçlerini uygulama fırsatları getirmiştir. Bilgi liderleri; tüm bu bilgi tabanlı teknoloji ve uygulamaları içselleştirerek, öğrenen, kullanan, kullanımını teşvik eden, yaşam boyu öğrenme felsefesi ışığında, dijital dünyadaki tüm gelişmeleri, değişim ve dönüşümleri takip ederek, kendisine ve ekip arkadaşlarına eğitim ve bilgi ve tecrübe aktarım platformları geliştiren kişilerdir.

21.yy in en başarılı olduğu bilinen teknoloji firması Google'ın, bilgi liderliği konusunda, sunduğu kaliteli ürün ve hizmetlerle, bilgiye erişimi, düzenlemeyi, sunmayı ve yenilikçi biçimde kullanmayı çok geniş kapsamlı şekilde kullanıcıya sunması açılarından bir başarı örneği olduğu inkar edilemez. Google, internet kullanıcılarının bilgiye ulaşmasını kolaylaştıran algoritmalar ve bunlara bağlı teknolojiler aracılığıyla, belki de dünyadaki tüm bilgiyi organize etmek ve evrensel olarak erişilebilir hâle getirmek misyonunu üstlenmiştir.

Örneğin; Google Knowledge Graph, Data Commons, Gemini, Bard, Google Workspace gibi ürün ve uygulamalar, biz bilgi hizmetinden yararlanmak isteyen kullanıcıların, sayısız dökümana, belgeye, kitaba kısaca bilgi kaynağına erişme imkanını vermektedir.

Sonuç

Sonuç olarak, bilgi liderliğinin, modern organizasyonların başarısında kritik rol oynadığı gerçeğini kabul etmek gerekir. Günümüz koşulları ve bu koşullarda iş yapan, başarı hikayeleri ve iyi örnekler incelendiğinde, bunlara ilaveten, gelecek okumaları yapıldığında, bilgiye yatırım yapan, bilgi yönetimi sistemleri ve uygulamalarını, kurumsal süreçlere entegre eden ve bu ilke ve değerlerle hareket eden, çağı yakalayabilen, gelecek odaklı, değişen dış çevre dinamiklerine uyumlu, piyasa koşullarının gerektirdiği dönüşüm adımlarını atabilen, fırsatları yakalayarak, iyi değerlendirebilen, yenilikçi, kullanıcı odaklı liderlik ve yöneticilik anlayışlarına sahip kurumların başarılı olacağı, sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşabileceğini ön görmek yanlış olmayacaktır.

Bilgi çağında liderlik, otoriteyle değil anlam üretme kapasitesiyle ölçülür. Artık liderler; en çok öğrenen, bilgiyi en iyi yöneten, paylaşan ve bu özellikleri kurum kültürüne yerleştiren kişilerdir. Veri odaklı karar alabilen, bugünü ve geleceği iyi analiz edebilen, teknolojiyi sadece araç değil, iş modelinin bir parçası olarak görebilen, uzun vadeli dönüşüm planları oluşturabilen, dijital işbirliği araçlarını etkin kullanabilen, sürekli öğrenme ilkesiyle hareket eden, insan ve teknoloji odaklı hareket dengesini kurabilen, değişimlere hızlı uyum sağlayabilen, esnek, şeffaf, yapıcı, üretken ve paylaşımcı kişiliğiyle örnek olabilen liderlerin ve ekiplerinin yer aldığı kurumlar geleceğin bilgi liderleri olacaktır.

Kaynakça

- Mabey, C., Kulich, C., & Lorenzi-Cioldi, F. (2012). Knowledge leadership in global scientific research. *The International Journal of Human Resource Management*, 23(12), 2450-2467. <https://doi.org/10.1080/09585192.2012.668386>
- Mabey, C., Kulich, C., & Lorenzi-Cioldi, F. (2012). Knowledge leadership in global scientific research. *The International Journal of Human Resource Management*, 23(12), 2450-2467. <https://doi.org/10.1080/09585192.2012.668386>
- Yang, L. R., Huang, C. F., & Hsu, T. J. (2014). Knowledge leadership to improve project and organizational performance. *International Journal of Project Management*, 32(1), 40-53. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jiproman.2013.01.011>
- Yılmaz, Hüseyin, "Bilgi Liderliğinin İşletme Performansı Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi", *Çevrim-içi*(<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/202152>), Erişim tarihi: 01.03.2026
- Zhang, L., & Cheng, J. (2015). Effect of knowledge leadership on knowledge sharing in engineering project design teams: the role of social capital. *Project Management Journal*, 46(5), 111-124. <https://doi.org/10.1002/pmj.21525>

BİLGİ ve BELGE YÖNETİMİ BÖLÜMLERİNİN
YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA GELECEĞİ

Prof. Dr. Bahattin YALÇINKAYA
Marmara Üniversitesi
Bilgi ve Belge Yönetimi

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinin Yapay Zekâ Çağında Geleceği

Yapay zekâ (YZ) teknolojilerinin hızlı gelişimi, Bilgi ve Belge Yönetimi (BBY) alanını köklü bir dönüşümün eşiğine getirmiştir. Kütüphane ve Bilgi Bilimi (Library and Information Science – LIS) disiplini, bir zamanlar fiziksel koleksiyonların korunması ve bilgiye erişimin sağlanmasıyla tanımlanırken, bugün dijital toplumun sınırlarını yeniden çizen teknoloji odaklı yapılara evrilmektedir. Bu dönüşüm, yalnızca araçsal bir güncelleme değil, kütüphanecilerin rolünü yeniden tanımlayan, mesleki değerleri yenilik ve hakkaniyet ekseninde yeniden konumlandırarak bir paradigma değişimidir (Cox ve Pinfield, 2019, aktaran IFLA, 2024). Geleneksel BBY süreçleri olan belgelerin sınıflandırılması, dizinlenmesi, özetlenmesi ve aranması gibi işlemler, YZ sayesinde daha hızlı, etkili ve doğru bir şekilde otomatikleştirilebilmektedir (Cengiz Mater ve Yalçinkaya, 2025). Bu makale, yapay zekânın BBY alanındaki dönüştürücü etkilerini, müfredat reformu ihtiyacını, yeni mesleki rolleri ve etik sorunları, güncel araştırmalar ışığında değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yapay Zekânın BBY Alanındaki Uygulamaları

YZ destekli belge yönetim sistemleri (AI-DMS), belgeleri yalnızca saklamakla kalmayıp içeriklerini analiz eden, anlamlandıran ve süreçlere aktif olarak dahil eden yapılara dönüşmektedir (Paperwork, 2026). Otomatik sınıflandırma, etiketleme, optik karakter tanıma (OCR) ve doğal dil işleme (NLP) teknolojileri sayesinde geleneksel olarak saatler süren kataloglama ve üstveri oluşturma işlemleri dakikalara indirgenmektedir (Tozlu, 2021). YZ tabanlı araçlar, makine öğrenmesi ve NLP kullanarak kitap ve araştırma makalelerinin otomatik etiketlenmesini ve kategorize edilmesini sağlayarak insan çabasını azaltmakta ve verimliliği artırmaktadır (Navjyot, 2025).

Arşiv biliminde de YZ'nin dönüştürücü rolü giderek belirginleşmektedir. Shinde, Kirstein, Ghosh ve Franks (2024), arşiv biliminde YZ'nin sistematik incelemesini gerçekleştirerek, NLP ve bilgisayarlı görü (Computer Vision) tekniklerinin belge sınıflandırma, değerlendirme, düzenleme ve tanımlama, koruma ve erişim gibi çeşitli arşiv fonksiyonlarına başarıyla uygulandığını ortaya koymuşlardır. Benzer biçimde, üretken YZ'nin arşiv yönetimine entegrasyonu da tartışılmaktadır. Sharma ve Chauhan (2025), arşiv profesyonellerinin üretken YZ'ye yönelik tutumlarını inceledikleri çalışmalarında, ankete katılan profesyonellerin %72'sinin üretken YZ'nin rutin arşiv görevlerinde verimliliği artırabileceğini kabul ettiğini, ancak %64'ünün etik yönetim konusunda özellikle özgünlük ve hesap verebilirlik açısından kaygı taşıdığını tespit etmişlerdir. Araştırmacılar, YZ'nin otomatik metin sentezi, semantik örüntü tanıma ve içerik yeniden oluşturma gibi yeteneklerle geleneksel arşiv ilkelerini — özgünlük, kaynak (provenance) ve kanıt — yeniden sorgulatma potansiyeline dikkat çekmişlerdir.

Müfredat Reformu ve Yeni Yetkinlikler

Dünya genelinde LIS programları köklü bir müfredat dönüşümü geçirmektedir. IFLA'nın (2024) raporuna göre, San José State University uygulamalı veri bilimi bölümünde üretken YZ, makine öğrenmesi ve derin öğrenme alanlarını vurgularken; University of North Carolina at Chapel Hill, Bilgi ve Kütüphane Bilimi Okulu ile Veri Bilimi Okulunu birleştirerek YZ merkezli yeni bir disiplinlerarası okul kurmaktadır.

University of Washington ise iSchool MSIM programına etik, yönetim ve büyük dil modellerini kapsayan bir YZ uzmanlık alanı eklemiştir.

Sarode ve Pachgade (2026), Hindistan'daki LIS öğrencilerinin YZ merkezli müfredat tasarımına yönelik algılarını inceledikleri çalışmalarında, 178 katılımcıdan elde edilen verilere göre öğrencilerin YZ uygulamalarından yüksek düzeyde haberdar olduklarını (M=4,23), YZ tabanlı derslerin ve pratik eğitimin müfredata dahil edilmesinin güçlü bir şekilde desteklediklerini ve YZ becerilerinin istihdam edilebilirliği artırdığını düşündüklerini (M=4,04) ortaya koymuşlardır. Öğrenciler aynı zamanda eğitimi öğretim üyesi eksikliği, yüksek altyapı maliyetleri ve önyargı, gizlilik, yanlış bilgi gibi etik kaygıları da anlamlı düzeyde vurgulamışlardır (M=4,25). Singh, Yadav ve Sharma (2025) ise LIS müfredatının veri analitiği, üretken YZ araçları (ChatGPT, Power BI, Tableau), girişimcilik geliştirme ve capstone projeleri gibi modüllerle yeniden tasarlanması gerektiğini önermiştir.

Türkiye'deki BBY Bölümlerinin Durumu

Türkiye'deki BBY bölümlerinin yapay zekâ çağına hazırlık düzeyi, güncel araştırmalarla ortaya konmaktadır. Cengiz Mater ve Yalçinkaya (2025), Türkiye'deki BBY lisans öğrencilerinin YZ okuryazarlık düzeylerini inceleyen ilk çalışmalardan birini gerçekleştirmişlerdir. 400 öğrenci üzerinde yürütülen nicel betimsel tarama yöntemine dayalı araştırmada, öğrencilerin YZ okuryazarlık düzeylerinin orta seviyede olduğu tespit edilmiştir. YZ uygulamalarını kullanan öğrencilerin kullanmayanlara göre okuryazarlık seviyeleri daha yüksek çıkmıştır. Cinsiyet, yaş ve üniversite değişkenlerine göre farklılık gözlemlenmezken, sınıf seviyesi açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmiş; bilgi teknolojileri kullanım becerileri arttıkça YZ okuryazarlığındaki teknik, eleştirel ve pratik farkındalık ve yetkinliklerde artış gözlemlenmiştir. Bu bulgular, eğitim programlarının YZ okuryazarlığını artırmaya yönelik daha hedeflenmiş ve sınıf seviyelerine uygun içerikler geliştirmesi gerektiğini göstermektedir.

Kurumsal düzeyde de önemli gelişmeler yaşanmaktadır. YÖK Başkanı Erol Özvar, ANKOSLink 2025 Uluslararası Konferansı'nda "Kütüphane 5.0 ve İnsan Merkezli Dijital Dönüşüm" temasıyla yapılan toplantıda, tez, makale ve diğer bilimsel çalışmalarda yapay zekânın nasıl ve hangi ölçülerde kullanılacağına dair kapsamlı bir mevzuat çalışması yürüttüklerini belirtmiştir (YÖK, 2025). Milli Eğitim Bakanlığı ise "Eğitimde Yapay Zeka Politika Belgesi" ile müfredata YZ temelli yeni dersler eklemeye hazırlanmaktadır (MEB, 2025).

Ortaya Çıkan Yeni Mesleki Roller

YZ çağı, BBY mezunları için geleneksel kütüphanecilik ve arşivcilik rollerinin ötesinde yeni kariyer yolları açmaktadır. Veri küratörlüğü, araştırma verilerinin FAIR ilkeleri doğrultusunda bulunabilir, erişilebilir, birlikte çalışabilir ve yeniden kullanılabilir olmasını sağlayan kritik bir profesyonel alan olarak öne çıkmaktadır (Washington University, 2025). MARC kayıtları, konu başlıkları ve kontrollü sözlüklerle çalışma deneyimi, bu rolün doğal bir uzantısıdır (Librarian Certification, 2025). Kütüphaneciler, toplulukları YZ araçlarının güçlü yanları ve riskleri hakkında bilgilendirmede lider konumdadır; gizlilik, yanlış bilgi, önyargı, dijital eşitsizlik ve fikri mülkiyet gibi konularda eğitim vererek YZ okuryazarlık eğitmeni rolü üstlenmektedirler (Information Matters, 2026). Üstveri uzmanları ise YZ'nin otomatik ürettiği üstverilerin doğruluğunu kontrol eden, kalite güvencesi sağlayan ve arşiv ilkeleriyle uyumunu denetleyen yeni bir profesyonel kimlik olarak belirmektedir (Sharma ve Chauhan, 2025).

Clarivate'in (2025) "Pulse of the Library" araştırmasına göre, kütüphanelerin %67'si yapay zekâyı keşfetmekte veya uygulamaktadır; bu oran 2024'te %63 idi. Çoğunluk hâlâ erken değerlendirme aşamasında (%35) olmakla birlikte, YZ'yi fiilen uygulayan kütüphanecilerin daha iyimser olduğu ve uygulama aşaması ilerledikçe iyimserliğin arttığı gözlemlenmiştir.

BİLGİ ve BELGE YÖNETİMİ BÖLÜMLERİNİN YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA GELECEĞİ

Etik Sorunlar ve Riskler

YZ entegrasyonunun beraberinde getirdiği etik kaygılar, alan yazında geniş biçimde tartışılmaktadır. IFLA (2020), "Kütüphaneler ve Yapay Zekâ Beyannamesi" ile gizlilik, şeffaflık ve YZ dağıtımının toplumsal sorumluluğu gibi temel ilkeleri ortaya koymuş; 2025 yılında ise "Entry Point to Libraries and AI" araç setini yayımlayarak kütüphanecilere YZ benimsemesindeki fırsatları ve riskleri değerlendirmeleri için yansıtıcı sorular ve senaryolar sunmuştur (IFLA, 2025). Amerikan Üniversite ve Araştırma Kütüphaneleri Birliği (ACRL), 2025 Ekim ayında "Akademik Kütüphane Çalışanları için YZ Yetkinlikleri" belgesini yayımlamış olup bu yetkinlikler algoritmik hesap verebilirlik, veri yönetimi ve insan merkezli YZ konularını kapsamaktadır (IFLA, 2024).

Veri gizliliği, algoritmaların eğitim verilerindeki önyargıları yeniden üretmesi, üretken YZ'nin arşiv materyalinde sentetik üstveri ve içerik oluşturmalarının orijinallik ve kaynak ilkelerini sorguya açması ve YZ modellerinin güncellemeler ve yeniden eğitimle evrildiğinden gelecekte erişilemez olabilecek altyapılara bağımlılık yaratması başlıca risk alanlarıdır (Sharma ve Chauhan, 2025). Dijital eşitsizlik ise YZ teknolojilerine erişimdeki küresel dengesizlikler nedeniyle kütüphanelerin köprü rolünü daha da kritik hâle getirmektedir (IFLA, 2025).

İstihdam kaygıları da gündemdedir. Yapay zekâ modellerinin gelişmesiyle bilgi profesyonellerinin belirli görevlerinin otomasyona devredilmesi ihtimali tartışılmakla birlikte, birçok uzman YZ'yi bir ikame aracı değil, stratejik ve etki odaklı çalışmalara odaklanmayı sağlayan bir güçlendirme aracı olarak değerlendirmektedir (eContent Pro, 2025). YZ'nin belirli kütüphaneci işlevlerinin yerini alma potansiyeli iş güvenliği konusunda kaygılara yol açmış olsa da aynı zamanda kütüphanecilere insan uzmanlığı gerektiren daha karmaşık, katma değerli hizmetlere odaklanma fırsatları da sunmaktadır (Cengiz Mater ve Yalçınkaya, 2025).

Stratejik Öneriler

BBY bölümlerinin yapay zekâ çağında etkin bir konumlanma sağlayabilmesi için çok boyutlu bir strateji izlenmesi gerekmektedir. Öncelikle, YZ okuryazarlığı zorunlu ders olarak müfredata entegre edilmeli; temel YZ kavramları, etik boyutlar ve uygulama alanlarını kapsayan dersler tüm sınıf düzeylerinde sunulmalıdır (Cengiz Mater ve Yalçınkaya, 2025; Sarode ve Pachgade, 2026). Büyük veri analitiği, veri görselleştirme ve programlama (Python, R) becerileri müfredata dahil edilmelidir (Singh vd., 2025). Bilgisayar bilimleri, yönetim bilişim sistemleri ve veri bilimi bölümleriyle ortak projeler ve çift anadal programları oluşturulmalıdır (Tozlu, 2021). Endüstri stajları, capstone projeleri ve kuluçka merkezleriyle iş birliği yoluyla öğrenciler gerçek dünya deneyimi kazanmalıdır (Singh vd., 2025).

Mesleki yeniden konumlanma açısından, BBY profesyonelleri YZ sistemlerinin etik denetiminde kritik bir role sahip olabilir (IFLA, 2024; IFLA, 2025). YZ modellerinin kendisinin uzun vadeli korunması, yeni bir arşivcilik sorunu olarak ele alınmalıdır (Sharma ve Chauhan, 2025). Kütüphaneciler, kamusal YZ okuryazarlık programlarında doğal liderlerdir ve bu rol, mesleğin toplumsal meşruiyetini güçlendirecektir (Information Matters, 2026). Diploma odaklı istihdam anlayışından yetkinlik temelli işe alım modeline geçişte, BBY mezunları sürekli öğrenme ve mikro-sertifika aracılığıyla rekabet avantajı elde edebilir.

Sonuç

BBY bölümleri, yapay zekâ çağında yalnızca hayatta kalmakla yetinmeyip, bilginin etik yönetimi, dijital dönüşümün insani boyutu ve YZ okuryazarlığı gibi alanlarda liderlik üstlenme potansiyeline sahiptir. Bu potansiyelin gerçekleşmesi; müfredatın radikal biçimde

güncellenmesine, disiplinlerarası iş birliklerinin derinleştirilmesine ve mesleğin "bilgi bekçisi" kimliğinden "bilgi stratejisti" kimliğine evrilmesine bağlıdır. Kütüphaneciliğin sınıflama geleneği ile yapay zekâdaki veri sınıflama pratikleri arasındaki derin benzerlik, bu alanın YZ ile doğal bir uyum içinde olduğunu göstermektedir. IFLA'nın (2024) vurguladığı gibi, kütüphaneciler değişime yalnızca yanıt vermemekte — onu tanımlamaktadır.

Kaynakça

- Cengiz Mater, E. ve Yalçınkaya, B. (2025). Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü öğrencilerinin yapay zekâ okuryazarlığı düzeyleri üzerine bir araştırma. *Türk Kütüphaneciliği*, 39(4), 381-420. <https://doi.org/10.24146/tk.1674520>
- Clarivate. (2025). Pulse of the library 2025. [https://clarivate.com/pulse-of-the-library/eContent Pro. \(2025, 13 Mayıs\). Will AI replace librarians? Benefits and pitfalls of this technological revolution. https://www.econtentpro.com/blog/will-ai-replace-librarians-benefits-and-pitfalls-of-this-technological-revolution/424](https://clarivate.com/pulse-of-the-library/eContent Pro. (2025, 13 Mayıs). Will AI replace librarians? Benefits and pitfalls of this technological revolution. https://www.econtentpro.com/blog/will-ai-replace-librarians-benefits-and-pitfalls-of-this-technological-revolution/424)
- IFLA. (2020). IFLA statement on libraries and artificial intelligence. <https://repository.ifla.org/>
- IFLA. (2024). AI entry point for libraries and AI. <https://repository.ifla.org/items/f197f327-dc49-4743-bb57-0a373505da8b>
- IFLA. (2025). Artificial intelligence and the future of libraries and librarianship. <https://www.ifla.org/events/artificial-intelligence-and-the-future-of-libraries-and-librarianship/>
- Information Matters. (2026, 5 Şubat). Libraries as AI literacy leaders. <https://informationmatters.org/2026/01/libraries-as-ai-literacy-leaders/>
- Librarian Certification. (2025, 23 Haziran). Alternative career paths utilizing library science skills. <https://www.librariancertification.com/alternative-career-paths-utilizing-library-science-skills/>
- MEB. (2025, 15 Temmuz). Yapay zekâ müfredata giriyor, mevcut dersler de güncellenecek. https://ogretmenlersitesi.com/haber/yapay_zek%C3%9C_m%C3%9Cfredata_giriyor_mevcut_dersler_de_g%C3%9Cncellenecek-340044.html
- Navijot. (2025). Artificial intelligence and the future of library science research. *Navijot Journal*. <https://navijot.net/wp-content/uploads/2025/07/30.pdf>
- Paperwork. (2026, 11 Ocak). Belgelerle zaman kaybetmeyin: Yapay zekâ, kurumsal verimliliğin yeni anahtarı. <https://www.paperwork.com.tr/blog-tr/belgelerle-zaman-kaybetmeyin-yapay-zek%C3%9C-kurumsal-verimlili%C4%9F-in-yeni-anahtari/>
- Sarode, R. D. ve Pachgade, V. S. (2026). AI-centric curriculum design for enhancing career readiness in Library and Information Science (LIS) education: Perceptions of students. *Research Journal of Library and Information Science*, 10(1), 1-9. <https://doi.org/10.22259/2637-5915.1001001>
- Sharma, A. R. K. ve Chauhan, R. P. S. (2025). Generative AI and archives: Practitioner attitudes on challenges and opportunities in digital preservation. *International Journal of Basic and Applied Sciences*, 11(4), 467-481.
- Shinde, G., Kirstein, T., Ghosh, S. ve Franks, P. C. (2024). AI in archival science: A systematic review. *arXiv preprint*. <https://arxiv.org/pdf/2410.09086.pdf>
- Singh, S., Yadav, A. ve Sharma, M. (2025). Innovative curriculum design in Library and Information Science using data analysis and generative AI: A strategic plan to foster entrepreneurial aspirations. *Journal of Library & Information Science (JLIS)*, 50(1-2), 18-29.
- Tozlu, S. (2021). Belge ve arşiv yönetimi süreçlerinde büyük veri analitiği ve yapay zekâ uygulamaları [Yüksek lisans tezi, Bursa Teknik Üniversitesi]. <https://acikerisim.btu.edu.tr/items/8a5c1341-7be8-48ad-81b2-3d7a8412f538/full>
- Washington University. (2025, 18 Mart). On the job: Reflections from a social science data curator and GIS librarian. <https://library.washu.edu/news/on-the-job-reflections-from-a-social-science-data-curator-and-gis-librarian/>
- YÖK. (2025, 3 Kasım). Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesinde "Kütüphane 5.0 ve İnsan Merkezli Dijital Dönüşüm" temasıyla ANKOSLink 2025 Uluslararası Konferansı. <https://www.yok.gov.tr/tr/news/cumhurbaskanligi-millet-kutuphanesinde-kutuphane-50-ve-insan-merkezli-dijital-donusum-temasiyla-ankoslink-2025-uluslararasi-konferansi>

IFLA VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KÜTÜPHANECİLİK

Öğr. Gör. İlker YILDIRIM
Yalova Üniversitesi
Merkez Kütüphane

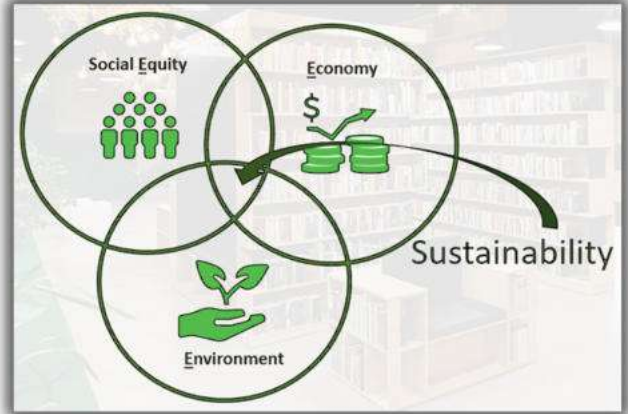
IFLA ve Sürdürülebilir Kütüphanecilik

Tarihsel olarak kütüphaneler, belgeleri toplama, saklama ve yayma görevini üstlenmiştir. Ancak II. Dünya Savaşı sonrası bilgi üretiminde büyük bir artış olunca, kütüphanelerin geleneksel yöntemleri uzman kullanıcıların bilgi ihtiyacını karşılayamaz hale gelmiştir. Bu durum, belgelerden ziyade onların içeriğine bir başka deyişle bilgiye odaklanmayı gerektirmiştir. Böylece önce “dokümantasyon merkezleri”, ardından ise “bilgi merkezleri” ortaya çıkmıştır (Chatterjee, 2017). Aynı zamanda, bilgi merkezleri, kullanıcıların kendi uygulamalarını geliştirmesine, veri tabanlarını kullanmasına ve sahip olduğu bilgisayar-teknolojik altyapıyı kullanıcılarıyla paylaşmayı sağlayan birimler olarak göze çarpmaktadır (Bergeron, Rivard, & Serre, 1990). Bu değişim, günümüzde kütüphane hizmetlerinin inovatif ve sürdürülebilir olma ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Bir başka deyişle kütüphaneler, daima teknolojik ve bilimsel gelişmelere ayak uydurmuşlardır ve kendilerini sürekli güncellemişlerdir.

Kütüphanelerin Bilgi Merkezlerine Dönüşümü (Gemini, 2025)

Sürdürülebilirlik kavramını tarihsel olarak incelediğimizde savunulabilir veya katlanılabilir manalarında kullanıldığını görmekteyiz. Bu savunma ve katlanma durumu daha çok ekonomik ve doğal kaynakların yönetimi üzerine olan kavramlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak sürdürülebilirlik günümüzde çevresel, sosyal ve ekonomik olacak şekilde üç ana unsurdan meydana gelmektedir (Jorat & Manousiouthakis, 2019). Sikdar’a göre sürdürülebilirlik, insan sağlığı ve çevreye yönelik gereken maddi ve sosyal koşulların, onları koruyan ekolojik kapasitelerin dikkate alınarak, korunması ve iyileştirilmesiyle sağlanmaktadır (Sikdar, 2003). Tanımlar incelendiğinde sürdürülebilirlik kavramı; sosyal, çevresel, ekonomik, sağlık unsurlarının devamlılığının ekosisteme uygun ve sistematik olarak sağlanması olarak karşımıza çıkmaktadır.

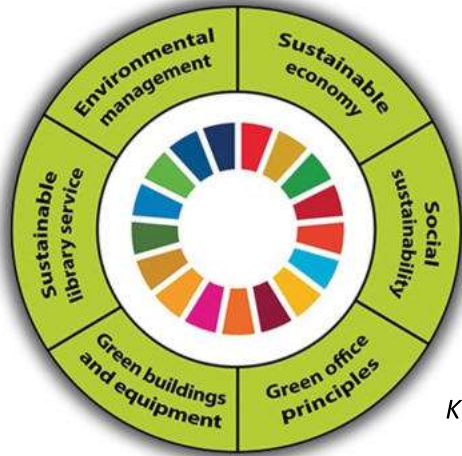
Sürdürülebilirlik, yenilikçiliği devam ettirirken ve yaşam tarzından taviz vermeden, doğayı, çevreyi ve insan sağlığını korumaktır. (What is sustainability, 2019)

Şüphesiz sürdürülebilir kütüphanecilik alanında en çok faaliyet gösteren kurum IFLA olarak göze çarpmaktadır. IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions), kütüphanelerin, çalışanlarının ve derneklerinin hızla değişen dünyada kapsayıcı ve hak temelli sürdürülebilir kalkınmayı destekleyebilecek yetkinlik, bağlantı, özgüven ve dayanıklılığa sahip olmasını sağlama amacı güden uluslararası kütüphanecilik federasyonudur (IFLA, 2025). Library Juice Academy ve De Gruyter Publishing tarafından desteklenen IFLA Yeşil Kütüphane Ödülü, çevresel sürdürülebilirliğe olan bağlılıklarını en iyi şekilde yansıtan ve uygulayan kütüphanelere ve projelere verilmektedir. İlk defa 2016 yılında verilmiştir (IFLA, Green Library Award, 2025).

IFLA’ya göre yeşil ve sürdürülebilir kütüphaneler; çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliği bütüncül biçimde ele alan kurumlardır. Bu kütüphaneler, boyutlarından bağımsız olarak sürdürülebilirlik odaklı bir stratejiye sahiptir. Bu kapsamda; karbon ayak izini azaltan yeşil bina ve ekipman kullanımı, çevre dostu ofis uygulamaları, döngüsel ve paylaşım ekonomisini teşvik eden sürdürülebilir finansal yaklaşımlar benimsenir. Ayrıca, erişilebilir bilgi hizmetleri, çevre eğitimi, toplumsal kapsayıcılık, kültürel çeşitlilik ve eşitsizliklerin azaltılması hedeflenir. Kütüphaneler çevresel etkilerini ölçülebilir hedeflerle yönetir ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile Paris İklim Anlaşması gibi uluslararası programlara bağlılık gösterir (IFLA, What is Green Library?, 2022).

Sürdürülebilir kütüphanecilik, IFLA’nın tanımıyla yeşil kütüphaneler de çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirlik amacına sahiptir ancak bunlara ek olarak sürdürülebilir kütüphane hizmetleri kavramı yeşil kütüphaneleri, yeşil binadan ayırmaktadır. IFLA Yeşil Kütüphane Prensiplerini altı başlıkta incelemektedir. Bu başlıklar; yeşil bina ve ekipmanları, yeşil ofis prensipleri, sürdürülebilir ekonomi, sürdürülebilir kütüphane hizmetleri, toplumsal sürdürülebilirlik ve çevre yönetimi şeklindedir (IFLA, What is Green Library?, 2022).

IFLA VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KÜTÜPHANECİLİK

IFLA'nın 6 Yeşil
Kütüphane Kriteri
(IFLA, 2025)

Yeşil bina ve ekipmanlar, kütüphane binasının ve kullanılan ekipmanların karbon ayak izini azaltma amacı gütmektedir (IFLA, What is Green Library?, 2022). Kütüphaneler tasarruf amaçlı LED aydınlatmalar, güneş panelleri kullanarak sürdürülebilir kütüphaneciliğe katkı sağlayabilmektedir. Ayrıca kütüphane binasının yapım aşamasında doğal aydınlatmaya uygun olarak yapılması ve ofislerde eski bilgisayarlar yerine dizüstü bilgisayarlar gibi düşük enerji ile çalışan ekipmanların tercih edilmesi de karbon ayak izinin azalmasına katkı sağlayacaktır.

Yeşil ofis prensipleri, iş rutinleri ve süreçlerinin çevresel olarak sürdürülebilmesidir (IFLA, What is Green Library?, 2022). Kütüphane içinde duyuruların, afişlerin ve belgelerin çevrimiçi ortamda yapılması, çıktıların geri dönüşümden elde edilen kağıtlarla yapılması ve tekrar geri dönüşüme gönderilmesi, tüm ofis malzemelerinin geri dönüşüm malzemesinden tercih edilmesi iş süreçlerinin çevresel olarak sürdürülebilmesine olanak sağlayacaktır.

Sürdürülebilir ekonomi, tüketim bilinçli şekilde sınırlandırılır, paylaşımcı ve döngüsel ekonomi modeli uygulanır ve geliştirilir, toplumun kullanımına sunulur (IFLA, What is Green Library?, 2022). Kütüphane personelinin ofis malzemelerini ve enerji kaynaklarını bilinçli kullanması ve kullanımına yönelik kampanya ve projeler geliştirmesi, günlük hayatta kullanılan araç-gereçleri kullanıcıların kullanımına sunması, personelin yaptığı etkinlikler ve kütüphane hizmetlerinin daha verimli olması adına sponsorluk ve iş birlikleri kurulması sürdürülebilir ekonomiye büyük katkılar sağlayacaktır.

Sürdürülebilir kütüphane hizmetleri, Kütüphane, kullanıcılarına doğru ve nitelikli bilgiyi en hızlı ve en basit şekilde sağlamalıdır. Kullanıcılara ortak kullanım alanları, atölyeler, araç-gereçler, teknolojik altyapı gibi olanaklar sunulmalıdır. Ek olarak çevresel bilinç, sürdürülebilirlik alanların eğitimler vermelidir, bu durum çevresel operasyonların verimli şekilde yürütülmesine destek olmaktadır (IFLA, What is Green Library?, 2022). Kütüphanecilerin çevre bilinci, sürdürülebilirlik ile ilgili eğitimler vermesi, kütüphane binası içerisinde kullanıcıların gerekli olan her türlü ihtiyaçlarının giderilmesi, kullanıcılara toplumsal ve teknolojik altyapının sunulması, sürdürülebilir kütüphane hizmetlerinin uygulanması ve gelişmesine büyük destek verecektir.

Toplumsal sürdürülebilirlik, nitelikli eğitim, okuryazarlık, toplumsal iş birliği, kültürlerarası çeşitlilik gibi konular üzerinde durmaktadır. Asıl amaç eşitsizlikleri azaltmaktır ve kütüphaneler bu amaç için aktif biçimde görev almaktadır (IFLA, What is Green Library?, 2022). Kütüphaneler, engelli kullanıcılara yönelik uygulama ve altyapı kurarak, yabancı öğrencilere yönelik çok dilli duyuru ve hizmetler sunarak, topluma yönelik eğitimler ve etkinlikler düzenleyerek toplumsal sürdürülebilirliğe katkı verebilmektedir.

Çevresel yönetim, IFLA'ya göre "çevresel hedefler SMART'tır(Specific, Measurable, Achievable, Realistic and Timebound). Yani çevresel hedefler; özgün, hesaplanabilir-ölçülebilir, başarılabılır-ulaşılabilir, gerçekçi ve zamana dayalı olmalıdır. Buradaki amaç kütüphanenin çevresel handikaplarını azaltmaktır. Kütüphaneler oluşturdukları çevre politikalarını uygular ve bu uygulamaların sonuçları geniş bir kitleye sunar (IFLA, What is Green Library?, 2022). Kütüphaneler bu kapsamda çevresel hedeflerinin ve bu hedeflere gitmeyi sağlayacak olan politikalarını belirler ve sonuçları açıklar. Enerji tasarrufu, su tüketimi, karbon ayak izi gibi konular bu politikaya dahil edilebilmektedir.

Sonuç olarak IFLA, hem sürdürülebilir kütüphane prensipleri alanındaki çalışmalarıyla, hem de kütüphanelere bu alanda verdiği ödüllerle sürdürülebilir kütüphanecilik alanındaki etkisi ve önemini bizlere göstermiş bulunmaktadır. Bu 6 prensibin ülkemiz kütüphanelerinde dikkate alınıp uygulanması şüphesiz sürdürülebilir kütüphanecilik alanında kütüphanelerimizi dünya standartlarına taşıyacak belki de ülke kütüphanelerimiz tarihinde ilk defa bu ödülü kazanma fırsatı yakalayacaktır. Bu sayede hem kütüphanelerimizin hizmet kalitesi artmış olacak hem de dünya çapında daha prestijli konuma gelecektir.

Kaynakça

- Bergeron, F., Rivard, S., & Serre, L. d. (1990). Investigating the Support Role of the Information Center. *MIS Quarterly*, 247-250.
- Chatterjee, A. (2017). *Information Centers. A. Chatterjee içinde, Elements of Information Organization and Dissemination* (s.315-316). Elsevier.
- IFLA. (2025, 10 27). IFLA Our Vision. Retrieved from ifla.org: <https://www.ifla.org/vision/>
- IFLA. (2022). What is Green Library? IFLA: https://www.ifla.org/adresinden_alindi
- IFLA. (2025). Green Library Award. IFLA: https://www.ifla.org/adresinden_alindi
- Jorat, M., & Manousiouthakis, V. I. (2019). From sustainability to sustainizability. *AIChE Journal*, 65(9), s. 1-12. doi:doi.org/10.1002/aic.16704
- Sikdar, S. K. (2003). Sustainable Development and Sustainability Metrics. *AIChE Journal*, 49(8), s. 1928-1932. doi:https://doi.org/10.1002/aic.690490802

**STRAZBURG ÜNİVERSİTE
ve MİLLİ KÜTÜPHANESİ**

Dr. Öğr. Üyesi Yasin ÖZDEMİR
Yalova Üniversitesi
Tarih Bölümü

Strazburg Üniversite ve Milli Kütüphanesi

Fransa'daki Strazburg Üniversite ve Milli Kütüphanesi (Bibliothèque Nationale et Universitaire de Strasbourg) isminin gösterdiği üzere hem milli kütüphane hem üniversite kütüphanesi özelliklerine sahip bir müessesedir. Mazisi, koleksiyonları, tarihi ana binası ve kullanıcılara sunduğu hizmetler ile prestijli bir kamu kurumudur. Kütüphane, Alzas/Alsas (Alsace) bölgesinin merkezi olan Strazburg şehrinin 1871'de Almanya'nın idaresine girmesinin ardından Alman tesiri altında -Almanca "Kaiserliche Universitäts- und Landesbibliothek zu Strassburg" ismi ile- kentte mevcut oldukça zengin muhtelif koleksiyonların bir araya getirilmesi ile vücuda gelmiştir. I. Dünya Savaşı'nın sonunda, 1918'de bölgenin Fransa'ya dahil olmasından itibaren -II. Dünya Savaşı dönemi işgal yılları hariç- bir Fransız kurumu olarak faaliyetine devam etmektedir. Şimdiki ismine 1926 yılında kavuşan kurum, günümüzde özellikle koleksiyonlarının niteliği ve niceliği itibari ile en önde gelen Fransız kütüphaneleri arasındadır.

Cordès Şatosu, Mart 1939 ile Ekim 1941 arasında Strasbourg Ulusal ve Üniversite Kütüphanesi'nin taşındığı yeri.

Mezopotamya tabletlerinden dijital dönemde oluşturulmuş güncel belgelere kadar muhtevaya sahip koleksiyonlar, toplamda yaklaşık 4 milyon unsurdan oluşmaktadır. Her yıl takribi %40'ı ücretsiz temin olmak suretiyle ortalama 20.000 yeni öğe koleksiyonlara eklenmektedir. Yaklaşık 1.5 milyon öğe; nadir, eski ya da özel kıymette olarak sınıflandırılacak niteliktedir. 700'ü Orta Çağ'a ait olmak üzere 8.000 el yazması eser mevcuttur. Kitap dışı unsurlar arasında harita, para, madalya, afiş, portre gibi türlerde kültürel miras zenginlikleri başı çekmektedir.

Matbu süreli yayın kategorisinde 4.800'in üzerinde, elektronik kaynaklar (e-kitap, süreli yayınlar ve veritabanları) kategorisinde 20.000'in üzerinde başlık bulunmaktadır. Kurumun derleme kütüphanesi olması nedeniyle yasal zorunluluk kapsamında gönderilen nüshalar, koleksiyon geliştirmede belirli bir yere sahiptir. Bağış müracaatları standardize formlar ile yapıp spesifik kurallar çerçevesinde karara bağlanmaktadır.

République Meydanı'ndan kütüphaneye bakış

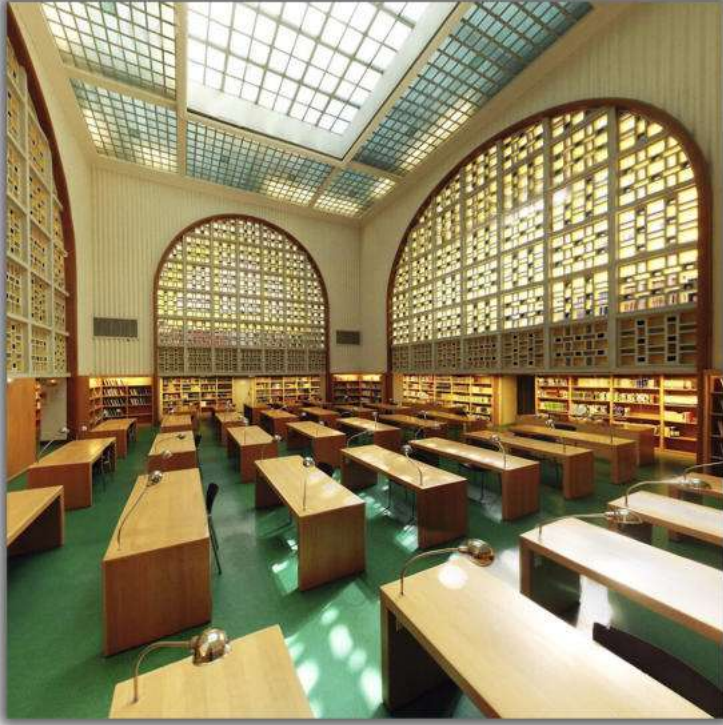
Kurum bünyesinde konservasyon-restorasyon, dijitalle aktarım, veritabanı, ödünç hizmetleri gibi sair alanlarda teknolojik gelişmelere önem verilmesine paralel olarak çevrecilik çalışmaları da ciddiyle yürütülmektedir: 2018 senesinden itibaren yeşil kütüphane çalışmaları için özel bir çalışma grubu vazife yapmakta olup sıfır atık, geri dönüşüm, enerji tasarrufu, bisiklet dostu imkanlar benzeri hususlarda gelişmeler kaydedilmiştir. Kütüphane, Fransız Bisiklet Kullanıcıları Federasyonu'nun Bisiklet Dostu İşveren etiketine sahiptir.

2014 yılındaki restorasyon sonrası kütüphane

STRAZBURG ÜNİVERSİTE ve MİLLİ KÜTÜPHANESİ

Büyük ölçüde Avrupa içi olmakla birlikte uluslararasılaşma seviyesi de belirli bir noktadadır: Stuttgart, Riga, Budapeşte'deki çeşitli kütüphaneler; İtalyan ve Alman kültür enstitüleri; IFLA, LIBER, EBLIDA, CERL, Bibliotheca baltica gibi meslek kuruluşları; Strazburg'daki muhtelif yabancı temsilcilikler ve Avrupa Konseyi farklı seviyelerde anlaşma yapılmış veya ortak faaliyet yürütülen müesseseler arasındadır.

1950 yılında inşa edilen kütüphanenin eski ana okuma salonu, 2012'de yıkılmıştır (mimar: François Herrenschmidt)

Sanat, coğrafya, tarih, edebiyat, siyaset benzeri alanlarda ekseriyetle ziyareti ücretli sergiler yıl boyunca düzenlenmekte ve kimi sergi katalogları kütüphanenin kendi yayını olarak neşredilmektedir. Kütüphanenin 2010 yılından itibaren altı aylık periyodlarla yayınlanan ve dijital versiyonu ücretsiz olan dergisinin (La Revue de la BNU) matbu nüshaları ise ücretlidir. Kurumun kendi yayınlarını, özel ürettirilmiş çeşitli kırtasiye ürünleri ve aksesuarlar, poster, afiş ve kart postalları sattığı online bir satış sitesi de mevcuttur. Güncel olarak satışta olan ürünler arasında kütüphanenin isminin yer aldığı özel ambalajlı, yerel artisanal üretim 250gr kavanoz balın 8 Euro fiyatı ile bulunması, farklı bir girişim örneği olarak anmaya değerdir. Sergi biletleri, konferanslara rezervasyon niteliğinde ücretsiz biletler ve makul fiyatları olan güzel yazı, senaryo atölyeleri gibi faaliyetlerin biletlerinin satışı için de kurumun ayrı bir web sayfası vardır. Kullanıcıların salonların anlık yoğunluklarını görebildikleri, kişisel ve grup çalışmaları için önceden yer rezervasyonları yapabildikleri bir online sistem de hayatı kolaylaştırıcı hizmetler arasındadır.

Matbu süreli yayın kategorisinde 4.800'in üzerinde, elektronik kaynaklar (e-kitap, süreli yayınlar ve veritabanları) kategorisinde 20.000'in üzerinde başlık bulunmaktadır. Kurumun derleme kütüphanesi olması nedeniyle yasal zorunluluk kapsamında gönderilen nüshalar, koleksiyon geliştirmede belirli bir yere sahiptir. Bağış müracaatları standardize formlar ile yapıp spesifik kurallar çerçevesinde karara bağlanmaktadır.

20. yüzyılın başlarında ödünç verme bankosu (BNU'ya ait fotoğraf)

Kurumun kamuya açık yıllık faaliyet raporları ise etkin bir halkla ilişkiler çalışması olması yanında kütüphanecilik sahasında etütler için de data sunmaktadır: Detaylı ziyaretçi sayıları, enerji-su gibi giderler, salon ve koleksiyon kullanımına dair rakamlar istifadeye açılmış olmaktadır.

Kaynakça

https://fr.wikipedia.org/wiki/Histoire_de_la_Biblioth%C3%A8que_nationale_et_universitaire_de_Strasbourg
[https://fr.wikipedia.org/wiki/Biblioth%C3%A8que_nationale_et_universitaire_\(Strasbourg\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Biblioth%C3%A8que_nationale_et_universitaire_(Strasbourg))
<https://www.bnu.fr/fr/>

İSKENDERİYE KÜTÜPHANESİ

Yücel KARAKUŞ
Yalova Üniversitesi
Merkez Kütüphane

Kaybolan Bilgeliğin Tapınağı

Yıkıldığından beri, antik dünyanın bu harikası, bilgi ve edebiyatın trajik kaybindan yakınan şairlerin, tarihçilerin, gezginlerin ve bilim adamlarının hayal güçlerine musallat oldu. Bugün, antik dünyada ilim merkezi olarak kabul edilen bir şehirde yer alan “Evrensel Kütüphane” fikri, efsanevi bir statü kazanmıştır.

Bir kütüphaneden çok daha fazlası olan bu mekân, insanın bilgiye duyduğu açlığın ve aynı zamanda bilginin ne kadar kırılgan olduğunun simgesi haline gelmiştir. Bu bağlamda Mısır’ın Akdeniz kıyısındaki İskenderiye Kütüphanesi, yalnızca bir kütüphane değil, aynı zamanda bir düşünce ve araştırma enstitüsüydü. Çünkü kuruluş amacı, dünyadaki tüm bilgiyi bir araya toplamaktı. Bugün elimizde hiçbir parşömeni yok, ama onun etrafına örülmüş efsaneler hayallerimizi halâ süslüyor.

İnsanlık tarihi boyunca hep “olmasaydı ne olurdu” sorusunu sorarız kendimize. Ama bugün burada ne olurdu sorusunu soralım. Evet, İskenderiye Kütüphanesi hiç kurulmamış olsaydı dünya şu an nasıl bir yer olurdu? Antik çağlardan derlenen kadim bilgilerin, zamanın bilim insanları ve filozofları tarafından harmanlanıp bilimin ve felsefenin temeli oluşturulmasaydı bugün dünyamız daha mı güzel bir yer olurdu? Aslında soru o kütüphaneden yayılan felsefeyle cevaplanabilir mi? Yoksa George Orwell’in dediği gibi cehalet güç müdür? Bu soruların yanıtı tarihin karanlıklarında unutulmuş bir bilgi hazinesinin peşine düşmemizi sağlıyor.

Kralın Hayali: Bilginin Başkenti

Kütüphane, Büyük İskender’in kurduğu ve hızla Akdeniz’in en önemli liman kentlerinden biri haline gelen İskenderiye’de M.Ö. 3. yüzyılda Ptolemaios hanedanı tarafından kuruldu. Büyük İskender fetihleriyle geniş bir imparatorluk kurmuş ve farklı kültürleri bir araya getirme vizyonunu benimsemişti. Helenistik dünyanın kültürel ve entelektüel merkezi olan bir şehir ve kurduğu bu şehir de bu vizyonun somut bir yansımasıydı. Kütüphane bu vizyonun en önemli unsurlarından biri olarak İskender’in mirasını devam ettiren bir kurum oldu. Rivayete göre amaç oldukça iddialydı. “Dünyada yazılmış ne varsa bu kütüphanede toplanmalı.” (Brian Haughton) Yunan filozof ve yazar Galen, bunun için limana gelen her geminin kitaplarına el konulduğunu, eserlerin kopyalanıp orijinalinin kütüphaneye alındığını, kopyasının sahiplerine geri verildiğini söylemiştir.

Hayal edin: Babil’in yıldız kayıtları, Hint matematiği, Mısır tıbbı, Homeros’un destanları... Hepsi aynı çatı altında toplanmış. Kimi tarihçiler 400.000’den 700.000’e kadar parşömen rulosuna sahip olabileceğini dile getiriyor. Bu rakam o dönem için akıl almaz bir büyüklüktü (Parsons, 1952).

İskender’in generallerinden olan Ptolemaios Mısır’ı yönetmek için tahta geçtiğinde İskenderiye’yi bir bilim ve kültür merkezi haline getirmeyi amaçladı. Kütüphanenin kuruluşu onun hükümdarlığında gerçekleşti. Kütüphaneyi müzeler tapınağı ile bağlantılı bir şekilde tasarladı ve kütüphanenin yönetimini organize etmek için dönemin en önemli bilginlerinden Aristo’nun öğrencisi Demetrios’u görevlendirdi. 2. Ptolemaios ise babasının mirasını daha ileri taşıyarak İskenderiye’yi bilim ve felsefenin merkezi haline getirdi (Casson, 2001). Onun döneminde kütüphane sadece bilgi deposu olmaktan çıkarak bilimsel araştırmaların ve sofistike tartışmaların merkezi oldu. Kütüphanenin koleksiyonunu genişletmek için farklı yollar izledi. Hem eserler satın alınırken hem limana gelen gemilerdeki eserler kopyalanıyordu. Ayrıca farklı dillerdeki eserlerin Yunancaya çevrilmesi için çevirmenler görevlendirildi. Aynı zamanda bilginlere maaşlar bağladı.

Bilimin Buluşma Noktası

İskenderiye Kütüphanesi sadece bir kitap deposu değildi. Aynı zamanda dünyanın dört bir yanından gelen bilim insanlarının, filozofların, sanatçıların buluşma noktasıydı. Bunun yanı sıra Eshilos, Sofokles, Euripides gibi büyük tragedya yazarlarının tiyatro oyunları, Aristofanes’in komedileri, Öklid’in Geometriye Dair Elementler adlı eseri, Platon’un diyalogları, Aristoteles’in felsefi ve bilimsel yazıları, Hiparkos gibi gökbilimcilerin çalışmaları, Homeros’un İlyada ve Odyssea gibi eserler kütüphanede bulunan bildiğimiz önemli eserlerden sadece birkaçıdır. Ayrıca Mısır’ın Osiris, İsis, Horus gibi tanrılarının mitolojik anlatıları ve kadim dini öğretilerini yansıtan Ölüler Kitabı’nı da kaydedilip özenle saklanıyordu. Bunlar hem orijinal haliyle hem de Yunancaya çevirisi olarak kütüphanede muhafaza edilmekteydi. Ayrıca Mısır’ın takvim sitemleri, ayrıntılı düzenlenmiş olan astronomik gözlemleri bilimsel araştırmaların temelini oluşturuyordu. Mısırın bu gayet zengin yerel kaynakları, kütüphanenin bilgi toplamasına ve Helenistik kültürün entegrasyonuna katkıda bulunmuştur.

Sümer, Babil ve Asur medeniyetlerinden elde edilen bilgi birikimiyle bu medeniyetlerin matematik, astronomi ve mitoloji daha da geliştirilir olmuştur. Bu incelemeler ve gözlemler özellikle evren ile ilgili felsefenin ve astronominin gelişimine çok fazla katkı sağladı.

Büyük İskender’in Hindistan seferinde toplanan bilgilerle Hint medeniyetinin astronomi, matematik ve felsefe alanındaki zenginliklerini kütüphane koleksiyonuna eklemiştir. Hint matematiğinin ondalık sistemleri, cebirsel hesaplamalar ve ilk sıfır kullanım alanları bu kütüphaneye çeviri olarak kazandırılmış, matematiğin gelişimine büyük katkı sağlamıştır. Felsefede özellikle Budist düşünceye ait metinler Yunancaya çevrilerek Yunan felsefesinin gelişimine çok büyük katkısı oldu. Bu da Hint kültürü ve inanç yapısının, Helenistik dünya kültürünün oluşturulmasında temel taşlarından olmasına neden olmuştur.

Yine bu seferler ve yapılan ticaret ve bilgi alış verişleriyle Pers imparatorluğunun zengin kültürü, idari belgeleri, tarihi kayıtları ve dini metinleri kütüphanenin koleksiyonuna eklenmiştir. Zerdüştükle ilgili kutsal yazılar özellikle de Avesta Pers dininin ve felsefesinin detaylı incelenmesine neden olmuştur. Yine bunlar Helenistik kültürün ve Yunan felsefesinin gelişimine önemli katkıda bulunmuştur.

Fenike medeniyeti ise kütüphanenin koleksiyonuna alfabenin icadı, ticaret ve denizcilikle ilgili büyük katkı sağlamıştır. Fenikeliler geliştirdikleri 22 harfli alfabe ile yazının gelişiminde çığır açmıştır. Bu alfabe Yunan alfabesinin temelini oluşturarak kütüphanedeki sayısız metnin yazımına neden olmuştur. Ayrıca Mısır’da üretilen papirüsün deniz ticaretiyle dünyaya yayılmasına ve bu sayede medeniyetin ve Helenistik kültürün gelişimine katkı sağlamıştır. Bu ticari ağlar üzerinden sağlanan ticari kayıtlar, muhasebe belgeleri gibi evraklar kütüphaneye ulaşmıştır.

Mısır’ın M. Ö. Birinci yüzyılda Romalılar tarafından ele geçirilmesiyle kütüphanenin koleksiyonuna Latince eserler ve Roma hukuk metinleri eklenmiştir. Bu dönemde Latin edebiyatının önemli eserleri toplanmaya başlamıştır. 12 Levha Kanunları gibi erken dönem yasaları, ve daha sonraki dönemlerde geliştirilen idari ve hukuki belgeler kütüphanenin koleksiyonunda yer almıştır.

İSKENDERİYE KÜTÜPHANESİ

Yıkılış Efsaneleri

Ama bütün görkemine rağmen, İskenderiye Kütüphanesi'nin adı bugün daha çok yıkılışıyla anılıyor. Burada tarih ve efsaneler birbirine karışmış durumda.

• **Sezar'ın Ateşi (M. Ö. 48):** Kütüphanenin bilinen ilk hasarıdır. Jul Sezar, Kleopatra ile 13. Ptolemaios arasındaki iç çekişmeye müdahil olmuş ve İskenderiye limanlarındaki gemilerin yakılması emrini vermiştir. Bu yangın kütüphane yazmalarına sıçramış ve önemli bir kısmının yok olmasına neden olmuştur. Lucius Annaeus Seneca bu yangında 40.000 rulonun yandığını belirtmiştir. Ancak bu yangının kütüphanenin ana koleksiyonuna mı yoksa bir depoya mı ait olduğu tam olarak bilinmiyor (Parsons, 1952).

• **Theodosius'un Fermanı (M. S. 391):** MS 391'de, paganizmi ortadan kaldırma girişiminin bir parçası olarak, İmparator I. Theodosius, İskenderiye'deki Serapeum'un veya Serapis Tapınağı'nın yıkılmasını resmen onayladı. Tapınağın yıkımı İskenderiye Piskoposu Theophilus tarafından gerçekleştirildi ve daha sonra bölgeye bir Hristiyan kilisesi inşa edildi. Tapınağa yakın bir yerde bulunan Müzenin kız kütüphanesinin ve Kraliyet Kütüphanesinin de bu dönemde yerle bir olduğu varsayılmıştır. Bununla birlikte, Serapeum kütüphanesindeki el yazmalarının bu temizlik sırasında yok edilmiş olabileceği makul olsa da, Kraliyet Kütüphanesinin 4. yüzyılın sonunda hala var olduğuna dair hiçbir kanıt yoktur. 18. yüzyıl İngiliz tarihçisi Edward Gibbon yanlışlıkla piskopos Theophilus'a atfetse de, hiçbir antik kaynak şu anda herhangi bir kütüphanenin yok edilmesinden bahsetmemektedir (Haughton & Canfora, 1990).

• **Halife Ömer Rivayeti (M. S. 642):** 640 CE'de General Amr ibn el-As komutasındaki Araplar, uzun bir kuşatmadan sonra İskenderiye'yi ele geçirdi. Hikâyeye göre, galip Araplar, dünyanın tüm bilgilerini içeren muhteşem bir kütüphaneyi duymuşlar ve onu görmek için can atmışlardır. Ancak Halife, bu geniş bilgi birikiminden etkilenmemiş. Anlaşılır bir biçimde 'ya Kuran'a aykırı olacaklar, bu durumda sapkıncıdır ya da onunla hemfikir olacaklar, bu yüzden lüzumsuzlar' dedi.

Daha sonra el yazmalar bir araya getirildi ve şehirdeki 4.000 hamam için yakıt olarak kullanıldı. Aslında o kadar çok parşömen vardı ki, İskenderiye hamamlarını altı ay boyunca sıcak tuttular (El-Abbadi, 1990). Bu inanılmaz gerçekler, sözü geçen olaydan 300 yıl sonra Hristiyan bilge Gregory Bar Hebraeus (1226-1286 CE) tarafından yazılmıştır. Ancak Araplar İskenderiye'deki bir Hristiyan kütüphanesini yok edebilecek olsalar da, MS 7. yüzyılın ortalarında Kraliyet Kütüphanesinin artık var olmadığı neredeyse kesindir. Bu, Hristiyan tarihçi Nikiou'lu John, Bizanslı keşiş ve yazar John Moschus ve Kudüs Patriği Sophronius gibi çağdaş yazarlar tarafından böyleli felaket bir olaydan hiç söz edilmemesi gerçeğiyle açıkça ortaya çıkıyor (MacLeod, 2004).

Kaybolan Bilgiler, Kaybolan Medreseler

Bugün en çok merak edilen konu şudur: Eğer İskenderiye Kütüphanesi yok olmasaydı ne olurdu?

- İnsanlık belki yüzlerce yıl önce matbaaya ulaşır.
- Coğrafi keşifler, modern tıp ya da astronomi çok daha erken gelişebilirdi.
- Kaybolan tragedya eserleri, felsefe metinleri ve bilimsel kayıtlarla tarih çok daha farklı yazılabilirdi.

Kütüphanenin hayatta kalması, insanlığın entelektüel gidişatını etkileyebilir, potansiyel olarak günümüzden daha gelişmiş teknolojiye ve kültürel uyuma yol açabilirdi. Eğer hayatta kalsaydı, antik metinlerin, bilginin ve kültürel anlayışın korunması, bilimin ve teknolojinin ilerlemesini hızlandırabilirdi, muhtemelen daha erken bir Rönesans'a yol açabilirdi. Dünyada daha ileride olurduk, aynı fikirde misin?

Bu soruların bugün belki kesin bir cevabı yok, ama kaybolan bilginin büyüü, kütüphaneyi efsanevi kılıyor.

Bibliotheca Alexandrina

Yeniden Doğuş: Bibliotheca Alexandrina

2002 yılında Mısır'da inşa edilen modern Bibliotheca Alexandrina, kaybolan kütüphanesinin anısına yükseldi. Ancak çarpıcı modernliği ve teknolojik yenilikleri, onu tarihsel referanslardan ziyade kesinlikle daha ileriye dönük kılıyor. Cam kubbesi, Akdeniz'e bakan görkemli yapısı ve milyonlarca kitabı ile insanlığın bilgiye olan saygısını yeniden simgeliyor. Dairesel İskenderiye limanının yanındaki geniş dairese formu, bilginin zaman içinde akışkanlığını ve döngüsel doğasını anımsatıyor. Belki de bu kaybolan bilgeliğin tapınağının günümüzdeki yankısıdır.

Sonuç

İskenderiye Kütüphanesi'nin hikâyesi, sadece antik dünyanın değil, günümüzün de derslerle dolu bir aynasıdır. Bilgi, doğru ellerde insanlığı yüceltir; ama ihmal, savaş ve cehalet onu yok edebilir. Aslında gelişmiş olanı daha da geri götürebileceğinin ispatını yaşıyoruz. Belki de bu yüzden kütüphanenin adı halâ hayal gücümüzü besliyor, "Keşke..." diyor.

Kaynakça

- Casson, L. (2001). *Libraries in the Ancient World*. Yale University Press.
- El-Abbadi, M. (1990). *The Life and Fate of the Ancient Library of Alexandria*. UNESCO.
- Haughton, B., & Canfora, L. (1990). *The Vanished Library: A Wonder of the Ancient World*. University of California Press.
- MacLeod, R. (2004). *The Library of Alexandria: Centre of Learning in the Ancient World*. I.B. Tauris.
- Parsons, E. (1952). *The Alexandrian Library: Glory of the Hellenic World*. Elsevier.

ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİNDE TEKNİK HİZMETLER

Turhan KARABULUT
Yalova Üniversitesi
Merkez Kütüphane

Üniversite Kütüphanelerinde Teknik Hizmetler: Yapı, İşlev ve Dönüşüm Süreçleri

Üniversite kütüphaneleri, akademik bilgi üretimi ve paylaşımının temel altyapılarından biridir. Bu kurumların etkinliği, yalnızca kullanıcı hizmetleriyle değil, arka planda yürütülen teknik hizmet süreçleriyle de doğrudan ilişkilidir. Teknik hizmetler; bilgi kaynaklarının seçimi, sağlanması, kataloglanması, sınıflandırılması, düzenlenmesi ve erişime hazırlanmasını kapsayan sistematik işlemler bütünüdür. Bu makalede üniversite kütüphanelerinde teknik hizmetlerin kapsamı, işlevleri, organizasyon yapısı, otomasyon sistemleriyle entegrasyonu ve dijital dönüşüm sürecindeki değişimi ele alınmaktadır.

Bilgi çağında üniversiteler, araştırma ve öğretim faaliyetlerini sürdürebilmek için güçlü bilgi altyapılarına ihtiyaç duymaktadır. Üniversite kütüphaneleri bu altyapının merkezinde yer alır. Kütüphanelerin görünür yüzünü oluşturan ödünç verme, danışma ve kullanıcı hizmetlerinin arkasında, sistemli ve teknik uzmanlık gerektiren bir çalışma alanı bulunmaktadır.

Teknik hizmetler, bilgi kaynaklarının düzenli, standartlara uygun ve erişilebilir biçimde kullanıcılara sunulmasını sağlar. Bu süreçler doğru planlanmadığında kütüphane koleksiyonunun verimliliği düşer, erişim zorlaşır ve akademik çalışmalar olumsuz etkilenir.

Teknik hizmetler, kütüphane koleksiyonuna dahil edilen her türlü bilgi kaynağının seçim aşamasından kullanıcıya sunulmasına kadar geçen süreçleri kapsar. Bu süreçler genel olarak; Seçim ve sağlama, kataloglama ve sınıflama, Fiziksel hazırlık (etiketleme, barkodlama vb.), Elektronik erişim düzenlemeleri, Süreli yayın ve elektronik kaynak takibi aşamalarından oluşur.

Bu işlemler ulusal ve uluslararası standartlara uygun şekilde yürütülür ve büyük ölçüde otomasyon sistemleri üzerinden gerçekleştirilir.

Seçim ve sağlama birimi, koleksiyon geliştirme politikası doğrultusunda kaynak teminini gerçekleştirir. Üniversitelerde bu süreç genellikle akademik birimlerin önerileri ve bütçe planlaması çerçevesinde yürütülür.

Başlıca görevler: Akademik birimlerin, akademisyenlerin ve öğrencilerin taleplerinin değerlendirilmesi, yayıncı ve tedarikçilerle iletişim, satın alma ve bağış işlemleri, bütçe yönetimi ve raporlama, elektronik veri tabanı aboneliklerinin düzenlenmesi

Bu birim, koleksiyonun dengeli, güncel ve akademik ihtiyaçlara uygun olmasını sağlar.

Kataloglama, bilgi kaynaklarının bibliyografik kimliğinin oluşturulması sürecidir. Bu süreçte belirli kataloglama kuralları ve standartlar kullanılır.

Kataloglama işlemi sayesinde kullanıcılar aradıkları bilgiye yazar, konu, başlık veya anahtar kelime aracılığıyla erişebilirler.

Üniversite kütüphanelerinde süreli yayınlar hem basılı hem de elektronik formatta bulunur. Bu birimin görevleri; Dergi aboneliklerinin yönetimi, eksik sayı takibi, ciltleme işlemleri, elektronik dergi erişim kontrolleri şeklindedir.

Özellikle elektronik dergilerin yaygınlaşması, süreli yayın yönetimini dijital platformlara taşımıştır. Günümüzde üniversite kütüphanelerinin koleksiyonlarının önemli bir kısmını elektronik kaynaklar oluşturmaktadır. Bu durum teknik hizmetlerin yapısını önemli ölçüde değiştirmiştir. Elektronik kaynak yönetimi Lisans anlaşmalarının yapılması, erişim yetkilendirmesi, kullanım istatistiklerinin analizini kapsar. Bu süreç, teknik bilgi ve hukuki farkındalık gerektirmektedir.

Üniversitelerde üretilen tez, makale ve bilimsel çalışmaların dijital ortamda saklanması ve erişime açılması teknik hizmetlerin yeni görev alanlarından biridir.

Bu kapsamda: Kurumsal açık arşivlerin oluşturulması, metadata standartlarının uygulanması, DOI ve ORCID entegrasyonu, dijital koruma stratejileri gerçekleştirilmektedir.

Modern üniversite kütüphanelerinde teknik hizmetler, Entegre Kütüphane Sistemleri (ILS) veya Kütüphane Hizmet Platformları (LSP) aracılığıyla yürütülmektedir. Yaygın sistemler, Koha, Alma (Ex Libris) Sierra, WorldShare, YORDAM olarak göze çarpmaktadır.

Kütüphanemiz YORDAM otomasyon sistemini kullanmaktadır. Bu otomasyon sistemleri sayesinde: Sipariş ve fatura işlemleri dijital ortamda izlenir, hazır bibliyografik kayıtları, otorite kontrolü sağlanır, istatistiksel raporlar oluşturulur.

Dijitalleşme, teknik hizmetlerin hızını ve doğruluğunu artırmıştır.

Teknik hizmetlerin etkinliği, doğrudan akademik kaliteyi etkiler. Doğru kataloglanmamış veya erişime açılmamış bir kaynak, araştırma sürecinde görünmez hale gelir. Bu nedenle teknik hizmetler: Bilgiye hızlı erişimi sağlar, akademik araştırmayı destekler, kaynak tekrarını önler, uluslararası standartlara uyumu mümkün kılar ve kurumsal prestiji artırır.

Üniversite kütüphanelerinde teknik hizmetler, bilgi kaynaklarının düzenli, sistematik ve erişilebilir biçimde sunulmasını sağlayan temel organizasyon yapısıdır. Akademik araştırma ve öğretim faaliyetlerinin kesintisiz yürütülebilmesi, büyük ölçüde bu birimin etkinliğine bağlıdır. Dijitalleşme, elektronik kaynakların artışı ve açık erişim politikaları teknik hizmetlerin kapsamını genişletmiş ve uzmanlık gereksinimini artırmıştır.

Gelecekte teknik hizmetlerin; veri yönetimi, dijital koruma ve yapay zekâ entegrasyonu gibi alanlarda daha da stratejik bir rol üstleneceği öngörülmektedir.

KÜTÜPHANELER VE KEDİLER

Yusuf KILIÇ
Yalova Üniversitesi
Merkez Kütüphane

Tarih Boyunca Kütüphane ve Kedi İlişkisi

Kütüphane ve kediler arasındaki ilişki, tarih boyunca hem işlevsel hem de kültürel boyutlar taşıyan ilginç bir birlikteliktir. İlk izlerine antik dönemlerde rastlanan bu bağ, özellikle farelerle mücadele ve kitapların korunması açısından pratik bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır.

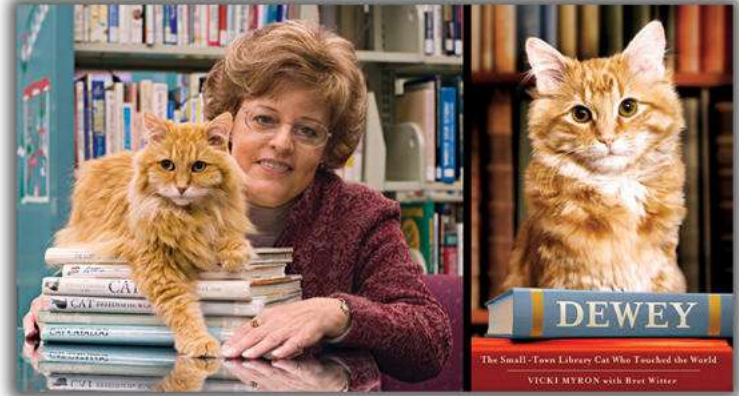
Antik Mısır'da kediler evcilleştirildiği andan itibaren hem kutsal sayılmış hem de fare ve kemirgenleri uzak tutmak için kullanılmıştır. Bazı kaynaklar, Mısır'ın İskenderiye Kütüphanesi gibi büyük bilgi merkezlerinde kedilerin fare kontrolü için bulunduğunu belirtir (Bartash-Dawley, 2017). Bu dönemde kütüphanelerdeki papirüs ruloları ve parşömenler, kemirgenler için cazip bir besin kaynağı olduğundan, kediler etkin bir doğal koruyucu görevi görmüştür (Bartash-Dawley, 2017).

Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanemizin kedisi: PAPYON

Orta Çağ Avrupa'sında benzer bir uygulama hâlâ geçerliydi; manastır kütüphanelerinde yaşayan kediler, el yazmalarını kemirgenlerden korumakla görevlendirilirdi. Monastik kayıtlar, kedilerin bu dönemde fare avladığını ortaya koymaktadır (Wikipedia, 2025). Kedilerin bu işlevi, yalnızca kitapları ve el yazmalarını korumakla kalmayıp kütüphane ortamına karakteristik bir atmosfer de kazandırmıştır.

Modern dönem kütüphane kültüründe de kediler önemli bir yer tutmaya devam etmektedir. Örneğin, Spencer Public Library’de yaşayan Dewey Readmore Books, 1988–2006 yılları arasında bu kütüphanenin maskotu ve dünya çapında tanınan bir kütüphane kedisi olmuştur (Wikipedia, 2025). Bu tür örnekler, kedilerin hem kemirgen kontrolü hem de okur ve personel için moral ve samimiyet unsuru olarak kütüphanelerde yer aldığını göstermektedir.

Dünyanın en ünlü kütüphane kedisi: DEWEY

Ayrıca 19. yüzyılda İngiltere’de bazı kütüphaneler, kitapları korumaları için kedilere ödeme yapmış; bu durum kedilerin görevlerinin resmîyetine işaret etmiştir (Schenone-Bodrato, 2025). Bugün 300’den fazla kütüphanede kedilerin hâlen bulunduğu ve bu etkinliklerin dünya genelinde yayıldığı kabul edilmektedir (Bookstr, 2024). Kütüphane kedileri, günümüzde yalnızca fareleri uzak tutmakla kalmayıp, okurlar arasında sıcak ve dostane bir ortam yaratmada da önemli rol oynamaktadır.

Kaynakça

Bartash-Dawley, L. (2017). Library cats: The history of cats in libraries. CreateSpace Publishing.

Bookstr. (2024). Paws on pages: The truth about library cats.
<https://bookstr.com/article/paws-on-pages-the-truth-about-library-cats/> adresinden alındı.

Schenone-Bodrato, C. (2025, December 9). The knowledge-guarding cats. [swissfederalism.ch](https://www.swissfederalism.ch).

Wikipedia. (2025). *Library cat; Dewey Readmore Books; Dewey: The Small-Town Library Cat Who Touched the World*. https://en.wikipedia.org/wiki/Library_cat;

Wikipedia. (2025) <https://en.wikipedia.org/wiki/>

Dewey Readmore Books;

Wikipedia. (2025)https://en.wikipedia.org/wiki/Dewey%3A_The_Small-Town_Library_Cat_Who_Touched_the_World

KÜTÜPHANE HABERLERİ

Haber tarihi: 13.03.2025

Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nden Yalova Abdülhamid Han Ortaokulu'na Kitap Bağıışı

Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, geleceğin teminatı olan çocukların eğitimine katkıda bulunmak ve okuma sevgisini aşılama amacıyla Yalova Abdülhamid Han Ortaokulu'na kitap bağışında bulundu.

Abdülhamid Han Ortaokulu öğrencileri

Eğitimin en önemli yapı taşlarından biri olan kitaplara erişimi artırmak ve öğrencilerin bilgi dünyalarını zenginleştirmek için gerçekleştirilen bu anlamlı bağış, büyük bir memnuniyetle karşılandı. Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, sosyal sorumluluk projelerine verdiği önemi bir kez daha gözler önüne sererken, öğrencilerin okuma alışkanlığı kazanmalarına ve akademik başarılarına destek olmayı hedefini sürdürdü.

Yalova Abdülhamid Han Ortaokulu öğrencilerine keyifli okumalar ve başarılarla dolu bir eğitim hayatı diliyoruz.

Haber tarihi: 14.04.2025

Yalova Necmettin Erbakan Sosyal Bilimler Lisesi Öğrencilerinden Kütüphanemize Ziyaret

Yalova Necmettin Erbakan Sosyal Bilimler Lisesi öğrencileri Okul Müdürü Aşkın YAVUZ ile birlikte Merkez Kütüphanemizi ziyaret etti.

Yalova Necmettin Erbakan Sosyal Bilimler Lisesi öğrencileri

Kütüphaneyi tanımak, işlevini öğrenmek ve okuma sevgisi kazanmak amacıyla yapılan ziyarette öğrenciler kütüphane genel bilgileri ve kurallarıyla ilgili kütüphanemiz personeli Kütüphaneci Bumin ERKMEN'den bilgiler aldılar. Öğrenciler daha sonra kütüphanemizi gezerek, seviyelerine göre beğendikleri kitapları alarak inceleyip okudular.

Kütüphanecimiz Bumin Bey ve
Yalova Necmettin Erbakan
Sosyal Bilimler Lisesi öğrencilerimiz

Kıymetli Müdürümüze ve kütüphanemizi ziyaret eden öğrencilerimize teşekkür ederiz.

KÜTÜPHANE HABERLERİ

Haber tarihi: 17.04.2025

Tıp Fakültesine Yönelik Kütüphane Kaynaklarının Etkili Kullanımı Eğitimi Düzenlendi

Birimimizde görev yapan Öğr. Gör. İlker YILDIRIM tarafından Yalova Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyelerine yönelik kütüphane kaynakları ve kütüphane kaynaklarının etkili kullanımı eğitimi düzenlendi.

Eğitimin içeriği olarak merkez kütüphanemizin fiziksel koşulları, koleksiyon bilgisi, kullanıcılara verilen hizmetler ve elektronik kaynakların etkili kullanımı gibi konulara değinildi. Soru - cevap ile demo gösterimler eşliğinde eğitim noktalandı.

Yalova Üniversitesi Tıp Fakültesine kütüphanemize ve kütüphaneciliğe gösterdikleri ilgi ve işbirlikleri için ayrıca teşekkür ederiz.

Haber tarihi: 21.04.2025

Yalova Şairler ve Yazarlar Derneği Başkanı Nuri Taner Kütüphanemizi Ziyaret Etti

Yalova Şairler ve Yazarlar Derneği Başkanı Nuri TANER, kütüphanemizi ziyaret etti. Ziyaret kapsamında, Dernek Başkanı Nuri TANER ile Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Muhlis YAVUZ, şairler ve yazarlarla ilgili karşılıklı fikir alışverişinde bulunarak samimi bir sohbet gerçekleştirdi.

Ardından kütüphanemizi gezen Sayın TANER, ziyareti tamamlayarak kütüphanemizden ayrıldı.

Kendisine bu nazik ziyareti için teşekkür ederiz.

KÜTÜPHANE HABERLERİ

Haber tarihi: 30.04.2025

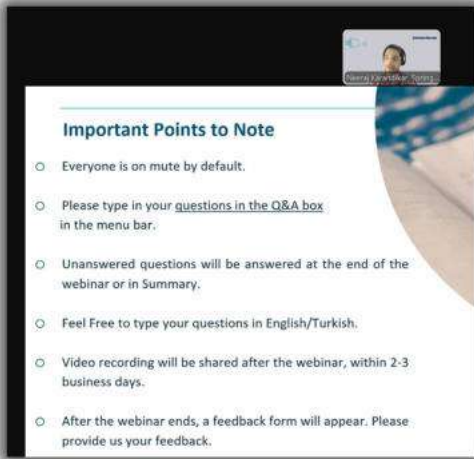
Tübitak ULAKBİM – Springer Nature Açık Erişim Anlaşması Webinarına Katılım Sağlandı

Araştırmacılarımızın Springer Hibrit Dergilerinde 'ücretsiz' bir şekilde açık erişim yayın yapabileceği Springer Nature Açık Erişim Anlaşması 2. Dönemi ile 1 Ocak 2025 tarihi itibarı ile tekrar aktif hale geldi.

Springer firmasından Selin ŞENCANLI Hanımın sunumu

Bu kapsamda kurumumuza bağlı araştırmacıların bu anlaşmanın detaylarını öğrenebilmeleri ve bu fırsattan faydalanabilmeleri için Yılın dördüncü webinarı olan "Tübitak ULAKBİM – Springer Nature Açık Erişim Anlaşması: webinar 4" 30 Nisan 2025, Çarşamba günü gerçekleştirildi. Dergi kapsamı, kabul kriterleri ve kullanılan kota bilgisi ile ilgili güncellemeler katılımcılar ile paylaşıldı.

Springer firmasından Neeraj KARANDIKAR Beyin sunumu

Gerçekleştirilen webinara kütüphane personelleri olarak katılım sağlandı.

Haber tarihi: 05.05.2025

75.Yıl Ziya Gökalp İlkokulu 3-F Sınıfından Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'ne Ziyareti

Yalova – 75.Yıl Ziya Gökalp İlkokulu 3-F sınıfı öğrencileri, 5 Mayıs 2025 Pazartesi günü sınıf öğretmenleri Özlem AKAR rehberliğinde Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'ni ziyaret etti.

75. Yıl Ziya Gökalp İlkokulu 3-F sınıfı öğrencileri

Ziyarete öğrenciler, kütüphanenin çeşitli bölümlerini gezerek kitapların nasıl düzenlendiğini yerinde görme fırsatı buldu. Kütüphanemiz personellerinden Şube Müdürü Turhan KARABULUT, Kütüphaneci Ramazan ÇELİK ve Büro personeli Yücel KARAKUŞ tarafından öğrencilere kütüphane kullanımı, ödünç kitap alma süreci ve sessiz çalışma alanlarının önemi hakkında bilgilendirme yapıldı. Daha sonra öğrenciler, ilgi alanlarına uygun kitapları raflardan alarak inceleme fırsatı buldu. Bu sayede her öğrenci kendi merak duyduğu konularla ilgili kitapları yakından tanıdı ve okuma alışkanlığını geliştirmeye yönelik teşvik edildi.

Sınıf öğretmeni Özlem AKAR, bu tür etkinliklerin öğrencilerin erken yaşta bilgiye erişim yollarını öğrenmesi ve okuma alışkanlığı kazanmaları açısından büyük önem taşıdığını belirtti. Ziyaretlerinden dolayı sevgili 3-F öğrencilerimize ve değerli öğretmenimiz Özlem AKAR'a teşekkür ederiz.

KÜTÜPHANE HABERLERİ

Haber tarihi: 13.05.2025

Yalova Mareşal Fevzi Çakmak İlkokulu 4-B Sınıfından Kütüphanemize Ziyaret

Yalova Mareşal Fevzi Çakmak İlkokulu 4-B sınıfı öğrencileri, kütüphanemize ziyaret gerçekleştirdi. Kütüphanemizi ziyaret eden minik kitap severlere Okul Müdürü Abdurrahman EFE, 4-B Sınıfı Sınıf Öğretmeni ve Yalova Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümünde görev yapan Dr. Öğr. Üyesi Yunus ÖZEN de eşlik etti.

Yalova Mareşal Fevzi Çakmak İlkokulu 4-B sınıfı öğrencileri

Ziyaret kapsamında öğrenciler, kütüphane ortamını yakından tanıma fırsatı buldu. Kütüphane personellerinden Şube Müdürü Turhan KARABULUT ve Kütüphaneci Ramazan ÇELİK'ten bilgi alan öğrenciler, kitapların nasıl sınıflandırıldığını öğrendi ve ilgi duydukları kitapları inceleme fırsatı buldu.

Ziyaretin sonunda öğrencilere çeşitli hediyeler takdim edilerek günün anısına küçük sürprizler yapıldı.

Haber tarihi: 20.05.2025

Öğr. Gör. İlker YILDIRIM'ın da Konuşmacı Olarak Katıldığı "6. Geri Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Günleri" Düzenlendi

Yalova Üniversitesi Sürdürülebilirlik Koordinatörlüğü, Geri Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Kampüs Kulübü, Polimer Malzeme Mühendisliği Bölümü ve Polimer Mühendisliği Derneği iş birliğiyle düzenlenen sürdürülebilirlik temalı etkinlik, akademisyenler, sektör temsilcileri ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirildi.

"Sürdürülebilir Kütüphanecilik" sunumundan bir kare

Etkinlik kapsamında, Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nde görevli Öğr. Gör. İlker YILDIRIM'da "Sürdürülebilir Kütüphanecilik" üzerine bir sunum gerçekleştirdi. Öğr. Gör. İlker YILDIRIM kütüphanelerde enerji tasarrufu, atık yönetimi, dijital kaynakların kullanımı ve "Dünyadaki Yeşil Kütüphaneler" gibi konulara değinerek bu alanlarda yapılan çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Öğr. Gör. İlker YILDIRIM, "Kütüphanecilikte Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri"

KÜTÜPHANE HABERLERİ

Haber tarihi: 17.10.2025

**Mutferriqa Online Eğitim Toplantısına
Kütüphane Personellerimiz Katılım Sağladı**

Kurumumuz araştırmacılarına yönelik deneme erişimine açılan Osmanlı Türkçesi Keşif Portalı Mutferriqa veritabanı hakkında 17 Ekim 2025 tarihinde çevrim içi bir eğitim gerçekleştirilmiştir. Eğitim kapsamında kullanıcılarımıza Mutferriqa veritabanının kapsamı, kullanım özellikleri ve ilgili diğer konularda bilgilendirme yapılmıştır.

muteferriqa: Osmanlı ve Türk Araştırmalarında Sınırların Genişletilmesi ve Tarihsel Araştırmalarda Disiplinlerarası İş Birliğinin Geliştirilmesi

Mutferriqa Hakkında:

Mutferriqa iki ana koleksiyondan oluşmaktadır: Süreli Yayınlar ve Kitaplar.

- Süreli Yayınlar Koleksiyonu: Yaklaşık 1,500 başlık, 96,000 sayfa, 1 milyon sayfa
- Kitap Koleksiyonu: 30,000'den fazla başlık, yaklaşık 6 milyon sayfa
- Hem tam metin hem de üst veriler, Arap ve Latin tabanlı alfabelerde aranabilir. Örneğin kullanıcılar "heykel" anahtar kelimesini aramak için İngilizce "statue", Türkçe "heykel" veya Osmanlı Türkçesi "هیکل" yazabilirler.

Haber tarihi: 24.10.2025

**Çınarcık Meslek Yüksekokulu Özel Güvenlik ve
Koruma Programı 1. Sınıf Öğrencilerimiz
Kütüphanemizi Ziyaret Etti**

Üniversitemiz Çınarcık Meslek Yüksekokulu Özel Güvenlik ve Koruma Programı 1. sınıf öğrencileri, 13 Ekim 2025 tarihinde Merkez Kütüphanemizi ziyaret etti.

Öğrencilerimiz, Ramazan ÇELİK bey tarafından kütüphanemiz hakkında bilgilendirildi

Ziyaret kapsamında kütüphanemizi gezen öğrencilere, kütüphane personeli tarafından kütüphane kullanımı, sistemin işleyişi ve kaynaklara erişim konularında detaylı bilgiler verildi.

Çınarcık Meslek Yüksekokulu
Özel Güvenlik ve Koruma Programı 1. sınıf öğrencilerimiz

KÜTÜPHANE HABERLERİ

Haber tarihi: 24.10.2025

Kütüphanemizden Yalova Orgeneral
Selahattin Risalet Demircioğlu Ortaokulu
Kütüphanesine Kitap Bağışı

Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, Orgeneral Selahattin Risalet Demircioğlu Ortaokulu kütüphanesine kitap bağışında bulundu. Öğrencilerin bilgi dünyalarını zenginleştirmek için gerçekleştirilen 200 kitaplık bağış okul yönetimi tarafından büyük bir memnuniyetle karşılandı.

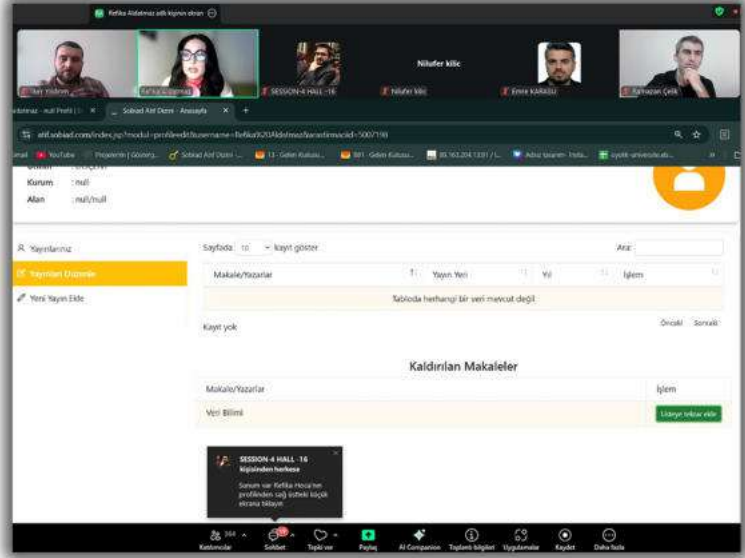
Öğr. Gör. İlker YILDIRIM ve Şube Müdür Vekili Ahmet TOKAT, Orgeneral Selahattin Risalet Demircioğlu Ortaokulu Müdür Yardımcısı İbrahim ŞEN'e bağış kitapları teslim etti.

Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi olarak öğrencilerin okuma alışkanlıklarını güçlendirmek ve akademik başarılarına katkı sağlamak için bir adım daha attık! Orgeneral Selahattin Risalet Demircioğlu Ortaokulu öğrencilerine keyifli okumalar ve başarılarla dolu bir eğitim hayatı diliyoruz.

Haber tarihi: 20.11.2025

Kütüphane Personelimizin de Katılım Sağladığı
“Yapay Zekâ Destekli Literatür Taraması:
SOBIAD & BookCites Örneği” Eğitim Düzenlendi

SOBIAD ve BookCites Atıf Dizinleri tarafından, 20 Kasım Perşembe günü “Yapay Zekâ Destekli Literatür Taraması: SOBIAD & BookCites Örneği” başlıklı online eğitim gerçekleştirildi.

Sobiad Firmasından Refika ALDATMAZ ve Dilay YILDIZ' a etkili sunumları adına teşekkür ederiz.

Eğitime kütüphane personelimiz de katılım sağladı. Programda, SOBIAD ve BookCites atıf dizinlerinin kullanımı ile yapay zekâ destekli doğal dil arama yöntemleri hakkında bilgi verilerek, literatür taramalarının daha etkin ve verimli yapılmasına yönelik uygulamalara yer verildi.

KÜTÜPHANE HABERLERİ

Haber tarihi: 21.11.2025

Saffet Çam Vakfı'ndan Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'ne Ziyaret ve Kitap Bağışı

Saffet Çam Vakfı, lise ve ortaokul öğrencilerine yönelik yeni kütüphane oluşturma projesi kapsamında Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'ni ziyaret etti. Ziyarete Vakıf Başkan Vekili Av. Tarık Burak EVİN ve Vakıf Müdürü Oktay YILMAZ yer aldı.

Vakıf heyeti, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Muhlis YAVUZ ile Şube Müdürü Turhan KARABULUT tarafından karşılandı. Gerçekleştirilen görüşmede kütüphane uygulamaları ve hizmetleri üzerine sohbet gerçekleştirildi.

Ziyaret kapsamında Saffet Çam Vakfı'nın kurulum aşamasındaki yeni kütüphanesine destek amacıyla Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi tarafından kitap bağışı yapıldı. Yetkililer, iki kurum arasındaki iş birliğinin devam etmesinden memnuniyet duyduklarını belirtti.

Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi olarak bu nazik ziyaretleri ve kitap bağışları adına teşekkürlerimizi sunarız.

Haber tarihi: 26.11.2025

Yalova Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Kahvaltı Etkinliği

Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, kurum içi iletişimi güçlendirmek ve çalışanlar arasındaki sosyal etkileşimi artırmak amacıyla bir kahvaltı etkinliği gerçekleştirmiştir. Birim personelinin katılımıyla düzenlenen etkinliğe, Üniversitemiz Genel Sekreteri Sayın Hayri KARACA da iştirak etmiştir.

Samimi ve yapıcı bir atmosferde gerçekleşen buluşmada, Genel Sekreter Hayri KARACA ile kütüphane personeli arasında üniversitenin genel durumu, kütüphanenin sunduğu mevcut hizmetler, yeni kütüphane binasına ilişkin süreçler, buna bağlı personel yapılanması ile birim çalışanlarının öneri, talep ve beklentileri üzerine kapsamlı bir değerlendirme gerçekleştirilmiştir.

KÜTÜPHANE HABERLERİ

Haber tarihi: 26.12.2025

Sarıkamış Harekâtı Anma Etkinliği Gerçekleştirildi

Üniversitemiz Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen Sarıkamış Harekâtı'nı anma etkinliği gerçekleştirildi. Programa Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Taner TATAR, Genel Sekreterimiz Hayri KARACA, akademik ve idari personel ile öğrenciler katıldı

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan programın açılış konuşmasını Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Taner TATAR yaptı.

Ardından Veysel Karani Camii İmam Hatibi ve İlahiyat Fakültesi öğrencimiz Mahmut AYDIN tarafından Kur'an-ı Kerim tilaveti ve dua okundu.

Tarih Bölümü öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi Cihan YALVAR, "İklim, İrade ve İtaat: Türk Askerî Tarihinde Sarıkamış'ın Yeri ve Önemi" başlıklı sunumunu gerçekleştirdi.

Yalova Üniversitesi Dağcılık Kulübü, Allahuekber Dağları zirvesine çıkardıkları Türk Bayrağı'nı katılımcılara sundu.

Etkinlik, çiçek takdimi ile sona erdi.

Haber tarihi: 30.12.2025

İŞKUR Gençlik Programı Kapsamında Kütüphanede Görevlendirilen Öğrencilere Kütüphane Eğitimi Verildi

İŞKUR Gençlik Programı kapsamında kütüphanemizde görevlendirilen öğrencilere yönelik kütüphane eğitimi verildi. Eğitim, kütüphane personellerimizden Kütüphaneci Bumin ERKMEN ve Kütüphaneci Ramazan ÇELİK tarafından gerçekleştirildi.

Eğitimde öğrencilere kütüphanenin işleyişi hakkında genel bilgiler ile temel teknik konular aktarıldı. Ayrıca öğrencilerin görev alacakları çalışmalar hakkında bilgilendirme yapılarak, yapılacak işler uygulamalı olarak gösterildi.

61. KÜTÜPHANE HAFTASI

61. KÜTÜPHANE HAFTASI ETKİNLİKLERİ

61. Kütüphane Haftası Etkinlikleri Kapsamında Kütüphane Personelinden Rektörümüze Ziyaret

Kütüphane Haftası etkinlikleri kapsamında, Merkez Kütüphane personeli olarak Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI'ya bir nezaket ziyareti gerçekleştirildi.

Ziyaret sırasında, üniversite kütüphanesinin fiziksel ve dijital olanakları hakkında bilgi alan Rektörümüz Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI, kütüphanelerin bireysel gelişim ve akademik başarı üzerindeki etkilerine dikkat çekti. Konuşmasında, kütüphanelerin geçmişten günümüze eğitim-öğretim açısından taşıdığı önemin altını çizdi.

Rektörümüz ayrıca, inşaat çalışmaları devam eden yeni kütüphane binası hakkında da değerlendirmelerde bulundu ve projenin üniversitemize kazandıracığı katkılardan bahsetti.

Ziyaretin sonunda, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Muhlis YAVUZ tarafından Rektörümüz Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI'ya çiçek ve hediye takdimi yapıldı.

61. Kütüphane Haftası “Üreten Kütüphaneler”

61. Kütüphane Haftası “Üreten Kütüphaneler” temasıyla Merkez Kütüphanemizde kutlandı.

Bu yıl 61'si kutlanan Kütüphane Haftası, Merkez Kütüphanemizde Rektörümüz Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI'nın katılımlarıyla çeşitli etkinliklerle gerçekleştirildi. Hafta boyunca düzenlenen etkinlikler, öğrencilerimizin ve personelimizin yoğun ilgiyle büyük bir coşkuyla sahne oldu.

Kütüphane hizmetlerine farkındalık kazandırmak, kitap okuma alışkanlığını teşvik etmek ve kullanıcılarla etkileşimi artırmak amacıyla düzenlenen etkinliklerin hayata geçirilmesinde emeği geçen tüm akademik ve idari personelimize teşekkür ederiz.

Etkinliklerimize, değerli katkılarıyla destek veren ödül sponsorlarımız YORDAM, EBSCO, PİRİ, SOBIAD, AYEUM, EAZY SOLUTIONS, SPRINGER ve WILEY firmalarına da teşekkürlerimizi sunarız.

61. KÜTÜPHANE HAFTASI

61. Kütüphane Haftası'nda Kitap Bulma Yarışması Heyecanı!

Kütüphane Haftası etkinlikleri kapsamında düzenlenen Ödüllü Kitap Bulma Yarışması, öğrencilerin yoğun katılımı ve kıyasıya mücadelesiyle büyük heyecan içinde gerçekleşti.

Bireysel başvurularla yarışmaya katılan Gülçin YILDIRIM, Aleyna DİLMEN, Tuana ORHUN, Ghufra ABDULRAZAQ, Şevval GÜNGÖR, Yusuf Emre KILIÇ, Zahra ALKAWRE ve Büşra HANCIOĞLU, bilgiye ulaşma becerileri ve hızlarıyla dikkat çekti. Etkinlikte hem eğlence hem de öğrenme bir aradaydı.

61. Kütüphane Haftası kitap bulma yarışması finalistleri:
Tuana ORHUN ve Yusuf Emre KILIÇ

Heyecan dolu yarışma boyunca Tuana ORHUN ve Yusuf Emre KILIÇ, sergiledikleri üstün performansla isimlerini finale yazdırdı. Nefes kesen finalin sonunda, Tuana ORHUN yarışmayı birincilikle tamamlayarak 61. Kütüphane Haftası Kitap Bulma Yarışması Şampiyonu oldu ve ödülünü Rektörümüz Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI'nın elinden aldı.

Yarışma sonucunda, yarışmaya katılan tüm öğrencilerimiz, yarışma derecelerine göre ödüllendirildi.

Katılımcı tüm öğrencilerimizi göstermiş oldukları çaba ve ilgiden dolayı tebrik eder, yarışmaya verdikleri değerli katkılar için teşekkür ederiz.

2024 Yılında En Çok Kütüphane Materyali Ödünç Alan Kullanıcılara Ödül

Kütüphane Haftası etkinlikleri kapsamında, 2024 yılı içerisinde en çok kütüphane materyali ödünç alan öğrenci ve personelimize yönelik özel bir ödül töreni düzenlendi. Gerçekleştirilen törende, okuma alışkanlığı ve bilgiye erişim konusundaki örnek davranışlarıyla öne çıkan öğrencilerimiz Eslem Gülçin BABACAN ve Selvi KAYA, ödülleri Rektörümüz Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI'nın elinden aldılar.

2024 yılı içerisinde en çok kütüphane materyali ödünç alanlar:
Eslem Gülçin BABACAN ve Selvi KAYA

Üniversitemiz öğrencilerinden Eslem Gülçin BABACAN, Selvi KAYA, Aleyna SOFUOĞLU, Seyidhan DENİZ, Yasin ÖZTÜRK, Üsame GÜLER, Berkay YOLAL, Serhat KALKAN, Fatma Nergis ZEYTİNCİ ve Necmiye ÖZBEK, yıl boyunca en çok materyal ödünç alan öğrenciler arasında yer alarak ilk 10'a girmeyi başardılar.

2024 yılı içerisinde en çok kütüphane materyali ödünç alan idari personel: Kadir ÜNAL

Ayrıca üniversitemiz idari personelinden Kadir ÜNAL, 2024 yılı içerisinde en fazla materyal ödünç alan personel olarak ödülünü Rektörümüz Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI'dan aldı.

Okuma ve araştırma alışkanlığıyla öne çıkan tüm kullanıcılarımızı gönülden tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

61. KÜTÜPHANE HAFTASI

Rektörümüzün Öğrencilerimizle Sohbeti

Etkinlikler kapsamında ödül almaya hak kazanan kullanıcılarımıza ödülleri takdim edildikten sonra, Rektörümüz Prof. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI, kütüphanemizi gezerek öğrencilerle bir araya geldi.

Ziyaret sırasında öğrencilerle samimi bir sohbet gerçekleştiren Rektörümüz, onların kütüphane hizmetleriyle ilgili görüş ve taleplerini dinledi.

Öğrenci odaklı hizmet anlayışının önemine vurgu yapan Prof. Dr. BAHÇEKAPILI, kütüphanelerin gelişen ihtiyaçlara uygun olarak sürekli iyileştirilmesi ve güçlendirilmesi yönündeki çalışmaların kararlılıkla sürdürüleceğini belirtti.

Kütüphane Haftası Standı Yoğun İlgi Gördü

Kütüphane Haftası kapsamında, merkez kütüphanemizde kurulan tanıtım ve etkinlik standı, hafta boyunca öğrencilerimiz ve personelimiz tarafından büyük ilgi gördü.

Standda; 61. Kütüphane Haftası'na özel kitap ayrıçaları, kütüphane tanıtım broşürleri, kokartlar, çeşitli defter, kalem gibi promosyon ürünleri ile kitap değişim etkinliğine ait kitaplar yer aldı. Katılımcılar, hem kütüphane hizmetleri hakkında bilgi edinme fırsatı buldu hem de kitap takası yaparak yeni eserlerle buluştu.

Kitap Değişim Etkinliği
ile Kitaplar Yeni
Sahipleriyle Buluştu

Kütüphane Haftası kapsamında düzenlenen etkinliklerden biri olan Kitap Değişim Etkinliği, öğrenciler arasında büyük ilgi gördü. Etkinlik süresince öğrenciler, getirdikleri kitap sayısı kadar, değişim masasındaki kitaplar arasından dilediklerini seçerek değişim yapma fırsatı buldu.

Kitap okuma kültürünü desteklemeyi ve kitapların dolaşımını artırmayı amaçlayan bu etkinlik sayesinde, birçok kitap yeni okuyucularıyla buluştu.

61. KÜTÜPHANE HAFTASI

Kütüphanede Kısmi Zamanlı Olarak Çalışan Öğrencilere Teşekkür Hediyesi

Merkez Kütüphane'de kısmi zamanlı olarak görev yapan öğrenciler Zehra BEYKOZ, Zehra Sultan ÖZTÜRK ve Nazlı ANGI'ye, kütüphane hizmetlerine sağladıkları katkılar ve özverili çalışmaları dolayısıyla teşekkür hediyesi verildi.

Hediye takdimiyle, öğrencilerin motivasyonunun artırılması, aidiyet duygularının güçlendirilmesi ve ekip ruhunun pekiştirilmesi amaçlandı.

Ayrıca kütüphane personeli statüsünde yer aldıkları için kitap bulma yarışmasına katılmayan öğrencilere, bu durumun telafisi ve bir teşekkür göstergesi olarak anlamlı bir jest yapılmış oldu.

Ödül Sponsorlarımızı Kısaca Tanıyalım

1999 yılında İstanbul Kadıköy'de faaliyetlerine başlayan firma, şu anda Türkiye ve yurtdışında özel, tüzel, üniversite ve devlet kurumu olmak üzere 1000'e yakın kurum ve kuruluş ile YORDAM Entegre Kütüphane Otomasyon Sistemleri, UHF RFID Akıllı Kütüphane Sistemi, Kütüphane Sarf Malzemeleri vb. alanlarda çalışmasını sürdürmektedir.

Araştırma veritabanları, elektronik dergi ve elektronik paket abonelik yönetimi, kitap koleksiyonu geliştirme ve satın alma yönetimi alanlarında önde gelen bir sağlayıcı olup, kütüphane teknolojisi, elektronik kitaplar ve klinik karar verme çözümlerinin de önemli bir sağlayıcısıdır.

Piri Keşif Aracı, akademik arama motorudur. Kullanıcıların ihtiyaç duydukları bilimsel bilgiye hızlı, doğru ve kapsamlı biçimde ulaşmalarını sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Akademik arama motorları; farklı veri tabanları, dergiler, konferans bildirileri, tezler ve kitaplar gibi çok sayıda kaynağı tek bir platformda birleştirilerek arama, filtreleme, analiz ve erişim süreçlerini kolaylaştırır. Bu sayede kullanıcılar zaman kaybetmeden güvenilir ve güncel içeriklere ulaşabilir.

Elektronik dergilerde bulunan hem Türkçe hem de diğer dillerde yapılmış yayınları kapsayan uluslararası bir indekstir. Süreli olarak Sosyal Bilimler Alanı'nda en az 5 yıl, Fen Bilimleri ve Sağlık Bilimleri alanlarında en az 3 yıl yayın yapmış elektronik dergilerin kaynakçaları taranmış bu tarama sonucunda da yazarın/yazarların eserlerinde yaptıkları atıflar ortaya konulmuştur. Akademik, bilimsel dergilerde yayınlanan makalelerde yazarların başka çalışmalara yaptıkları atıfları ortaya koymaktır.

Araştırma Yöntemleri Eğitim ve Uygulama Merkezi (AYEUM) sosyal, fen, sağlık ve eğitim bilimlerinde kullanılan nitel, nicel ve karma yöntemler hakkında araştırmacılara yönelik online eğitim, yüz yüze eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek üzere kurulmuş akademik bir eğitim platformudur. Bu doğrultuda yüksek lisans, doktora öğrencilerine, doktora sonrası araştırmacılara, akademisyenlere, kamu kurum ve kuruluşlarındaki uzmanlara bilimsel araştırma yöntemlerini ve bilimsel araştırma sürecinde kullanılan bilgisayar yazılımlarını ayrıntılı bir şekilde öğretmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca AYEUM tarafından kurumsal araştırmalar ve danışmanlık hizmetleri de verilmektedir.

EaZY Solutions, kütüphaneler ve bilimsel akademik yayınevleri arasında bir köprü görevi görmektedir. Kütüphanelerin akademik bilgiye hızlı ve rahat bir biçimde erişimlerine ve edindikleri bilginin etkin yönetimine ilişkin çözümler sunmak amacıyla kurulan EaZY Solutions, yayınevlerine de yerel destek sağlamaktadır. Sunduğu bu çapraz hizmet, kurulan bilgi iletişim ağını güçlendirerek, hem kütüphanelerin hedef kitlelerine çok daha kaliteli hizmet verebilmelerini sağlamakta hem de yayınevlerinin doğru noktaya ürünlerini ulaştırabilmelerinde büyük bir rol oynamaktadır.

1842'de kurulan Springer, 1843'te kurulan Macmillan ve ilk olarak 1869'da yayınlanan Nature gibi güvenilir ve saygın markaların mirası üzerine kurulmuş, küresel ve ilerici bir işletmedir. Bilim ve eğitim alanındaki yaklaşık iki yüzyıllık ilerleme ve gelişme, bugünkü işletmenin şekillenmesine yardımcı olmuştur.

John Wiley & Sons, Inc., yaygın olarak Wiley olarak bilinen, akademik yayıncılık ve öğretim materyallerine odaklanan Amerikan çokuluslu bir yayıncılık şirkettir. Şirket 1807 yılında kurulmuş olup basılı ve elektronik olarak kitaplar, dergiler ve ansiklopediler, ayrıca çevrimiçi ürünler ve hizmetler, eğitim materyalleri ve lisans, yüksek lisans ve sürekli eğitim öğrencileri için eğitim materyalleri üretmektedir.

61. KÜTÜPHANE HAFTASI

61. Kütüphane Haftası Etkinlikleri Kapsamında Dağıtılan Ödüller

Kategori 1: En Çok Ödünç Kütüphane Materyali Alan Öğrenci

EN ÇOK ÖDÜNCÜ ALAN (ÖĞRENCİ)	İÇERİK
1	STANLEY TERMOS + XIAOMI KULAKLIK + DUNTH HOPARLÖR + SAN DISK USB BELLEK + KİTAP
2	SMART POWERBANK + LENOVO KULAKLIK + DUNTH HOPARLÖR + KİTAP
3	SPRINGER HOPARLÖR + SAN DISK USB BELLEK + ASONIC KULAKLIK + KİTAP
4	SPRINGER HOPARLÖR + TRUE KULAKLIK + KİTAP
5	INTOUCH POWERBANK + DUNTH HOPARLÖR + KİTAP
6	INTOUCH POWERBANK + DUNTH HOPARLÖR + KİTAP
7	TRUE KULAKLIK + KİTAP
8	TRUE KULAKLIK + KİTAP
9	TRUE KULAKLIK + KİTAP
10	TRUE KULAKLIK + KİTAP

Kategori 2: En Çok Ödünç Kütüphane Materyali Alan Personel

PERSONEL ÖDÜNCÜ	İÇERİK
1	STANLEY TERMOS + KİTAP

Kategori 3: Kitap Bulma Yarışması

KİTAP BULMA YARIŞMASI	İÇERİK
1	TEKNOLOJİ PAKETİ + SMART POWERBANK + KİTAP
2	STANLEY TERMOS + SMART POWERBANK + SAN DISK USB BELLEK + KİTAP
3	SMART POWERBANK + DUNTH HOPARLÖR + KİTAP
4	SMART POWERBANK + DUNTH HOPARLÖR + KİTAP
5	SAN DISK USB BELLEK + KİTAP
6	SAN DISK USB BELLEK + KİTAP
7	SAN DISK USB BELLEK + KİTAP
8	SAN DISK USB BELLEK + KİTAP

Kategori: Kütüphane Kısmi Zamanlı Öğrenci

KİSMİ ZAMANLI	İÇERİK
1	Xiaomi Kulaklık
1	Xiaomi Kulaklık
1	Xiaomi Kulaklık

61. Kütüphane Haftası etkinliklerimize sağladıkları bu ödüllerle renk ve değer katan değerli sponsorlarımıza tekrardan teşekkürlerimizi sunarız. Bu kapsamda bizlere ilettikleri bu ödülleri yukarıdaki kategorilere göre sahiplerine dağıttığımızı bildirmek istiyoruz. Sonraki etkinliklerimizde de desteklerini beklemekteyiz.

Görsellerle 61. Kütüphane Haftası Etkinlikleri

61. KÜTÜPHANE HAFTASI

Görsellerle 61. Kütüphane Haftası Etkinlikleri

Kütüphanemiz Yükseliyor

Ahmet TOKAT
Yalova Üniversitesi
Merkez Kütüphane

Kütüphanemiz Yükseliyor

Yalova Üniversitesi, son yıllarda hem akademik kapasitesini hem de fiziksel altyapısıyla güçlendirme devam etmektedir. Öğrenci ve personel sayısındaki önemli artış, mevcut tesislerin kapasitesini zorlayarak yeni mekân ihtiyacını zorunlu kılmıştır. Özellikle kütüphane ve yemekhane hizmetlerinin yetersiz kalması, üniversite yönetimini daha geniş ve çok işlevli alanlar oluşturmaya yöneltmiştir. Bu bağlamda tasarruf tedbirleri açısından ele, maliyet etkinliği ve enerji verimliliği prensiplerini esas alınarak, bu iki temel hizmet birimini tek bir çatı altında birleştiren bir proje hayata geçirilmiştir (*Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2024*).

Yaklaşık 10.000 metrekarelik toplam inşaat alanına sahip olan bu yeni yapı, dış görünüş itibarıyla bütüncül bir mimari olsa da, içerisinde iki farklı fonksiyonu en yüksek verimlilikle sağlamaktadır. Bu tasarım sayesinde sadece inşaat maliyetlerinden tasarruf sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda ısıtma-soğutma, enerji yönetimi, teknik bakım, lojistik ve insan kaynakları kullanımı gibi uzun vadeli idame kalemelerinde de üniversitemize avantajlar sağlamaktadır

(2005). Zemin katta, geniş bir karşılama holü, ödünç verme/iade birimi, aktif danışma birimi, güvenlik noktaları ve kullanıcı dolaşımına uygun geniş bir kitap koleksiyonu alanı yer almaktadır. Mimari planlara göre, sadece zemin katta yaklaşık 275 adet açık raf ünitesi öngörülmüştür. Bu da üniversitemizin basılı koleksiyon kapasitesini önemli ölçüde artıracaktır. Birinci katta literatür tarama ekranları, fuaye alanı, aktif danışma birimi, yaklaşık 350 kişilik okuma salonu, bilgisayar laboratuvarları planlanmaktadır. İkinci katta ise kapalı koleksiyonlar, küçük toplantı odaları, grup çalışma birimleri, akademisyen çalışma ofisleri, idari personel alanları ve geniş bir sosyal fuaye alanı tasarlanmıştır (*Bennett, 2003*). Bu kat, bireysel odaklanma gerektiren sessiz çalışma alanları ile işbirlikçi öğrenme ortamlarını bir arada sunacaktır.

Yeni kütüphanemiz sadece fiziksel genişliğiyle değil, aynı zamanda Akıllı Kütüphane Sistemleri ile de dikkat çekmektedir. Teknik şartnameye uygun olarak tesis edilecek olan bu sistemlerle modern üniversite kütüphaneleri standartlarının karşılanması hedeflenmektedir. Kütüphanemizde yer alacak temel teknolojik unsurlar şunlardır:

- UHF RFID güvenlik kapıları.
- Engelsiz tasarıma sahip otomatik ödünç/iade istasyonları.
- Katalog tarama kioskleri ile hızlı erişim.
- Mobil el terminalleri ile pratik envanter yönetimi.
- Akıllı iade ve sıralama sistemleri.

Bu teknolojiler ile öğrencilerimize hızlı, güvenli ve bağımsız bir kullanım deneyimi sunarken, kütüphane personelimizin operasyonel yükünü de hafifletmeyi hedeflemektedir. Örneğin, kullanıcılar yayın ödünç alma işlemlerini bankoya gitmeksizin, kimlik kartlarını istasyonlarda okutup ödünç/iade işlemlerini kendileri gerçekleştirebilecektir. Sistem, çıkış kapılarında hatalı alarm riskini ortadan kaldırmak için kitap üzerindeki UHF RFID (Ultra Yüksek Frekanslı Radyo Frekansı ile Tanımlama. Çoklu kitap okuma ve yüksek güvenlik mesafesi sağlar) etiketinin güvenlik bilgisini otomatik olarak güncelleyecektir (*Kern, 2004*).

Kamu yatırımlarında tasarruf tedbirlerinin öncelikli olduğu mevcut ekonomik ortamda, üniversitemizin bu projede uyguladığı tek bina – çift fonksiyon yaklaşımı, örnek teşkil etmektedir. Kütüphane ve yemekhane binalarının ayrı ayrı inşa edilmesi durumunda ortaya çıkacak yüksek maliyetler (iki kat temel, iki kat mekanik-elektrik altyapısı, fazladan ısıtma-soğutma sistemleri ve artan işletme personeli giderleri) bu bütünsel tasarımla önlenmesi amaçlanmıştır. Bu sayede üniversitemiz, hem başlangıç yapım giderlerinden hem de uzun soluklu idame/işletme giderlerinden önemli ölçüde tasarruf sağlayacaktır.

Kütüphanemiz Yükseliyor

Tek bir binanın getirdiği avantajlar şunlardır:

- Isı kayıplarının en aza indirilmesi.
- Havalandırma ve iklimlendirmenin merkezi bir sistem üzerinden yönetilmesi.
- Tüm yapının tek bir otomasyon sistemi ile kontrol edilebilirliği.
- Yangın, güvenlik, erişim kontrolü, kamera sistemleri ve enerji takibinin bütünleşik bir yapıda sağlanması.

P. Oldfield'a göre bütünleşik bina tasarımları (Mixed-use buildings), ayrı yapılara oranla enerji tüketiminde %20-30 oranında tasarruf sağlar. Bu özellikleriyle proje, Yalova Üniversitesi'nin sürdürülebilirlik hedeflerine somut ve önemli bir katkı sağlayacaktır (Oldfield, 2019).

Yeni Kütüphane ve Yemekhane Binamız sadece modern bir mimari tasarım değil, aynı zamanda Yalova Üniversitesi'nin geleceğine yön verecek bir yatırım olarak konumlandırılmıştır. Merkez kampüste oluşturulan bu yapı, öğrencilerin akademik gelişimini destekleyecek, sosyal etkileşimlerini güçlendirecek ve üniversitenin genel eğitim kalitesini doğrudan artıracaktır.

Enerji verimliliğini, çağdaş mimariyi ve akıllı otomasyon sistemlerini tek bir bütün içerisinde ele alan bu proje, Yalova Üniversitesi'nin vizyoner bakış açısını, geleceğe hazırlık kararlılığını ve öğrencilerine verdiği önemi net bir şekilde gözler önüne sermektedir.

Kaynakça

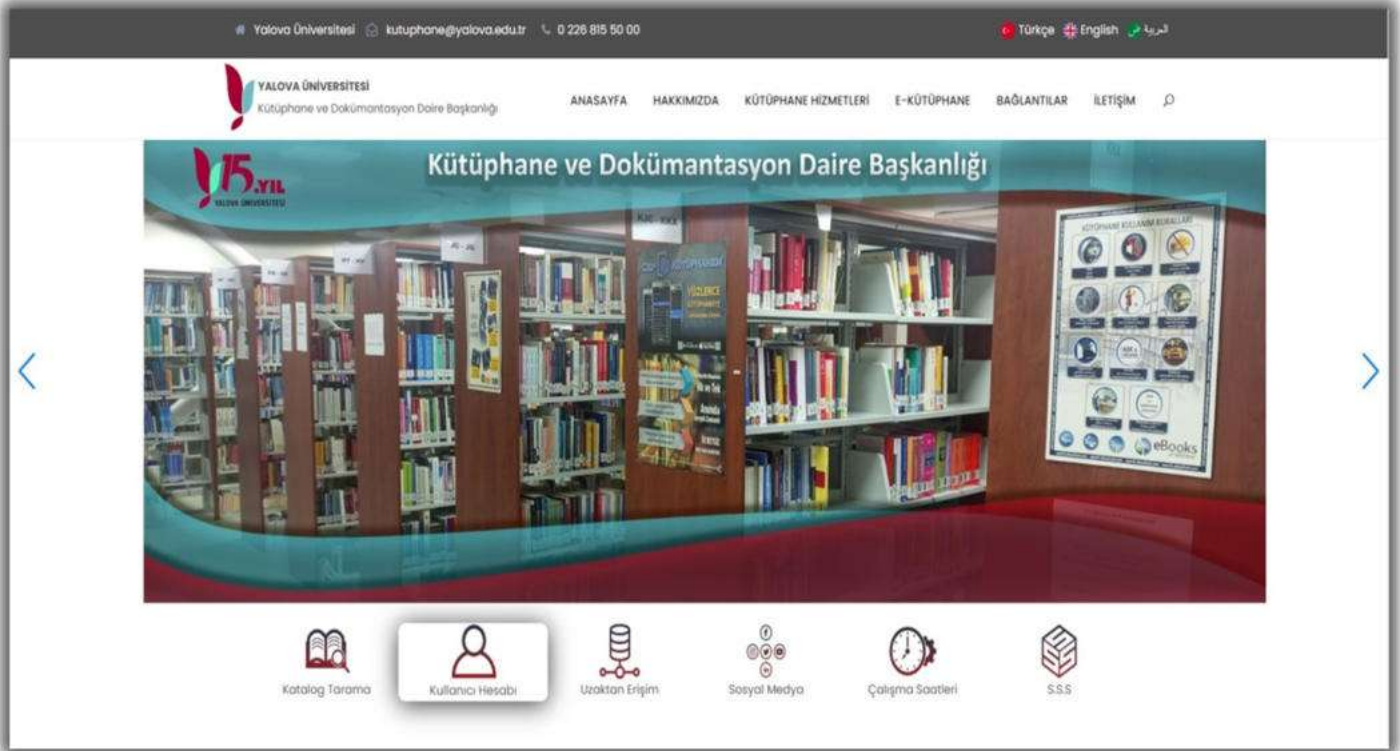
- Bennett, S. (2003). *Libraries Designed for Learning*. Washington, D.C.: Council on Library and Information Resources .
- Flanagan, R., & Jewell, C. (2005). *Whole life appraisal: For Construction*. Oxford: Blackwell Science.
- Kern, C. (2004). Radio frequency identification in libraries. *Library HiTech*, 22(3), 317-324.
- Oldfield, P. (2019). *The Sustainable Tall Building: A Design Primer*. Routledge.
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı . (2025). *Strateji ve Bütçe Başkanlığı Yatırım Programı Hazırlama Rehberi*. Türkiye Cumhuriyeti Strateji ve Bütçe Başkanlığı web sitesi: <https://www.sbb.gov.tr/yatirim-programi-hazirlama-rehberi/> adresinden alındı

Nasıl Yapılır?

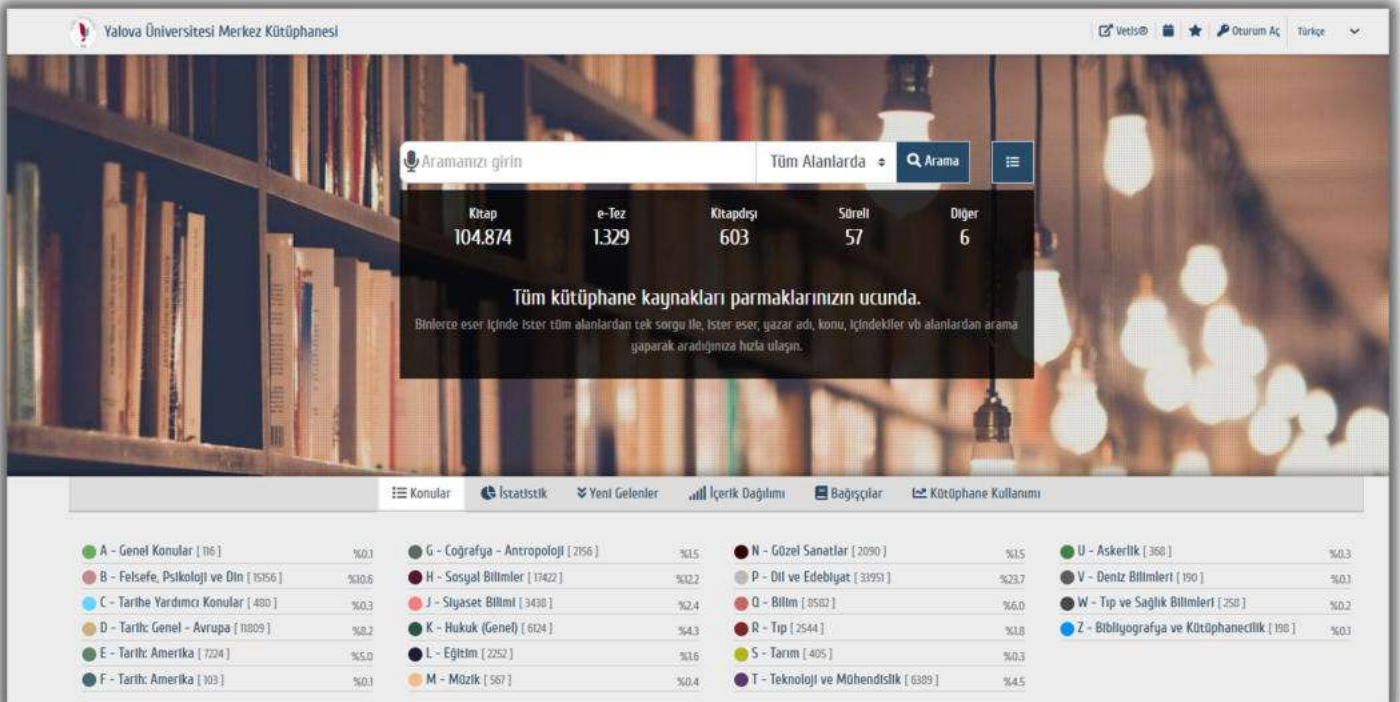
Kitap Ayırtma İşlemi Nedir ve Nasıl Yapılır ?

Aşağıda belirtilen adımları izleyerek, başka bir okuyucu tarafından ödünç alınmış bir kitabı, iade edildikten sonra kullanmak üzere ayırtabilirsiniz. Ayırtma işleminin amacı, ihtiyacınız olan fakat o an için bir başka kullanıcıya ödünç verilmiş kitabı, iade edildiğinde 3 gün süreyle öncelikli olarak ödünç alma hakkı kazanmaktır.

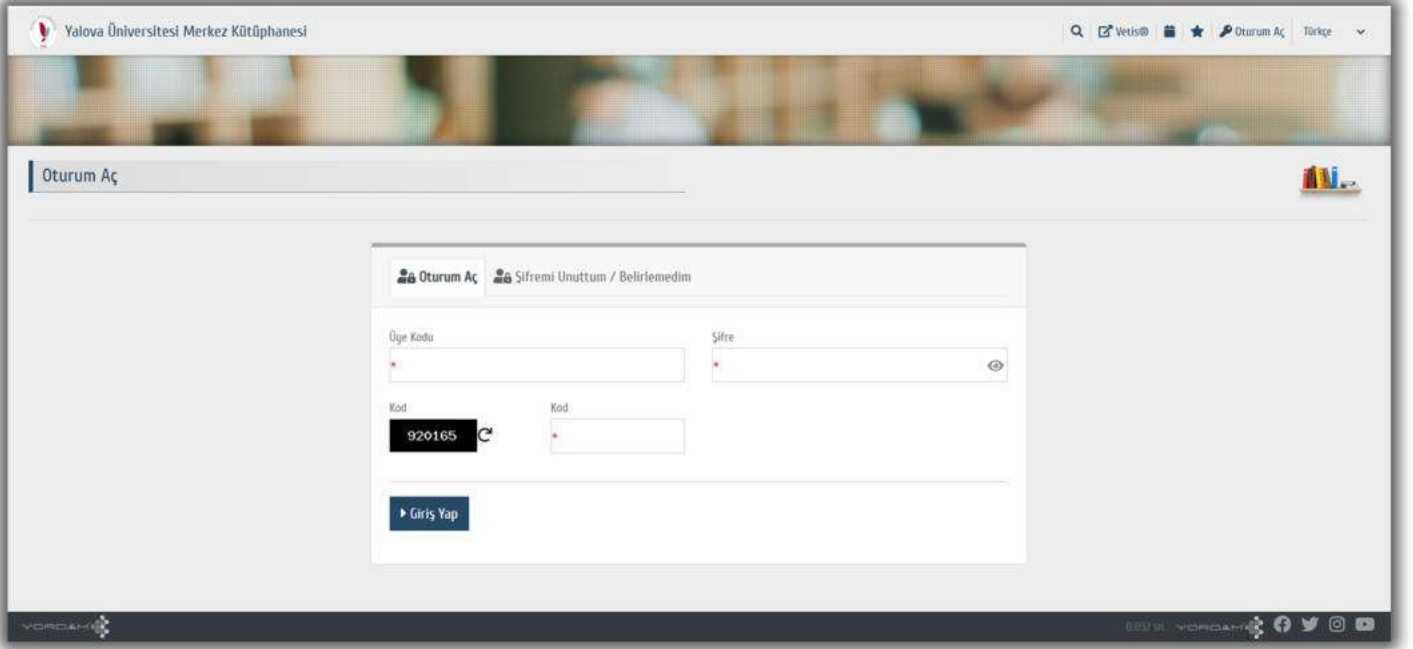
Tarayıcınızdan “Yalova Üniversitesi Kütüphanesi” diye arama yaparak <https://library.yalova.edu.tr/> adresine giriniz ve ardından “Kullanıcı Hesabı” sekmesine tıklayınız.

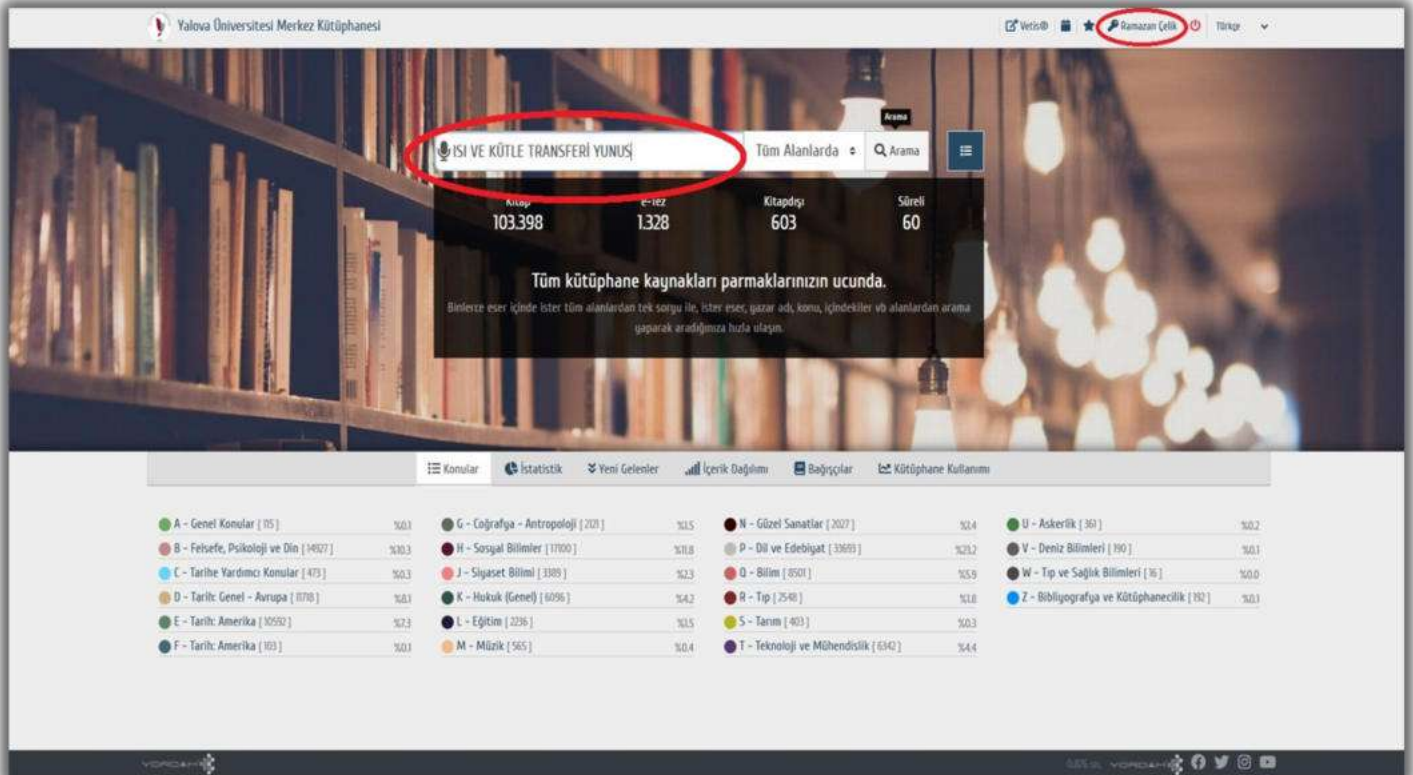
Yönlendirildiğiniz sayfada “Oturum Aç” sekmesini tıklayıp, Üye Kodu (personel iseniz sicil numaranız, öğrenci iseniz öğrenci numaranız) ve şifrenizi girerek oturumunuzu açınız.

Nasıl Yapılır?

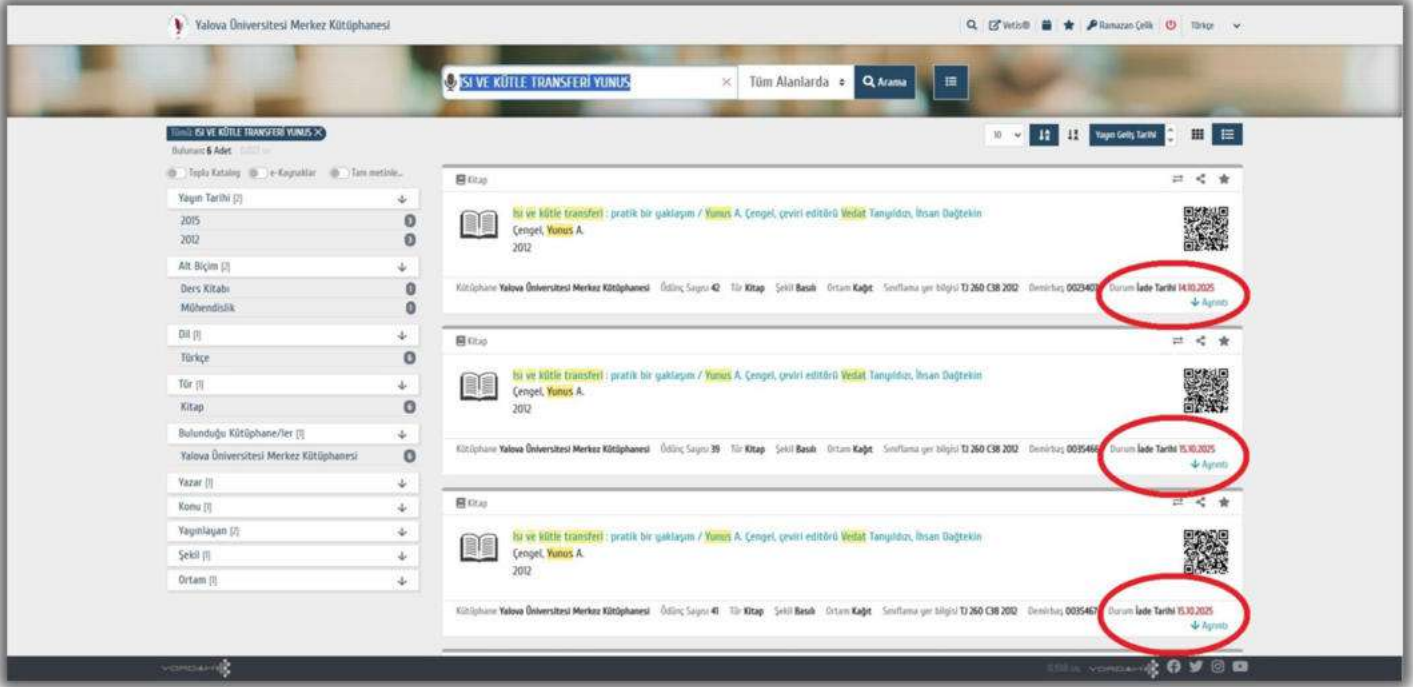

Oturum açıldıktan sonra ayırtma işlemi yapmak istediğimiz kitaba ait bilgileri arama kısmına yazıp, aramamızı gerçekleştiriyoruz.

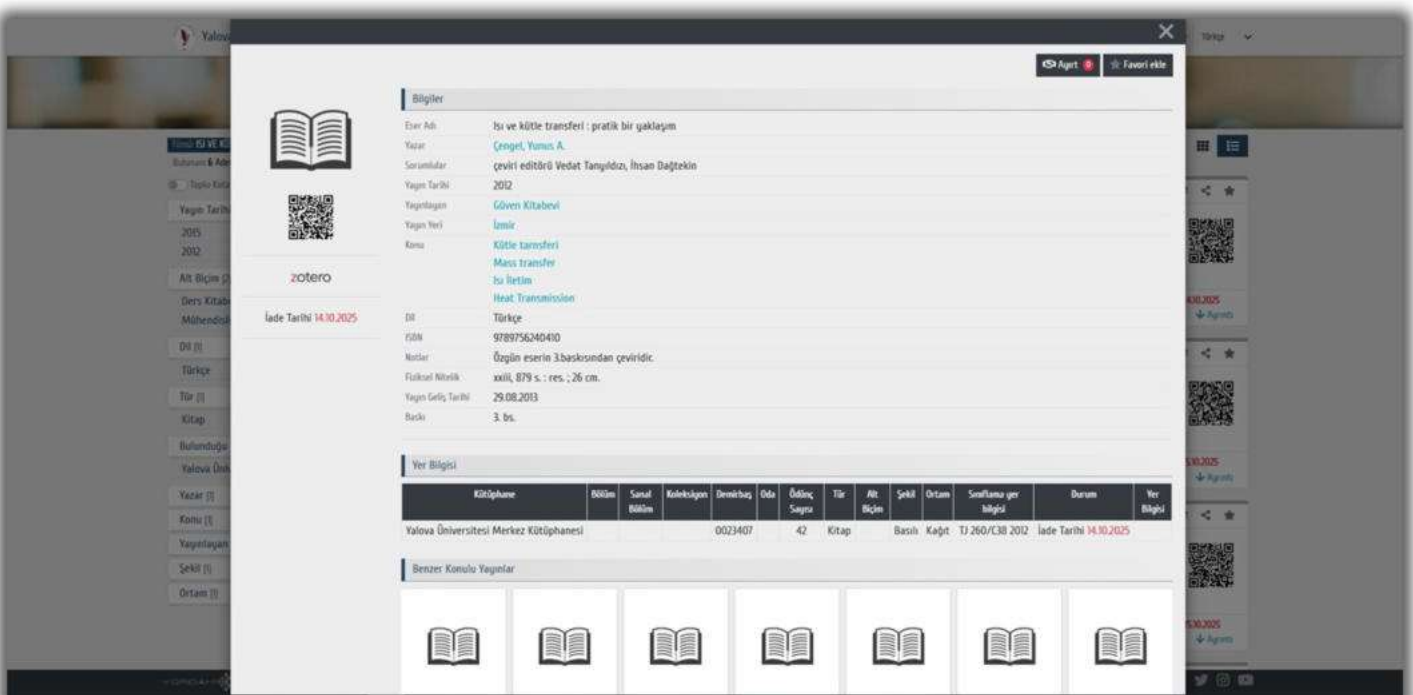

Nasıl Yapılır?

Yaptığınız arama sonucunda bulunan eserler listesinden ayırtmak istediğiniz eserin yanındaki durum bilgisinde iade tarihi yazan eserleri ayırtabilirsiniz. **(Rafta bulunan kitaba ayırtma işlemi yapılmayıp sadece ödünçteki kitaplara ayırtma yapılabilir.)**

Ayırtmak istediğiniz eserin adının üzerine tıklayınız. Açılan sayfada sağ üstte bulunan ayırt simgesini tıklayınız.

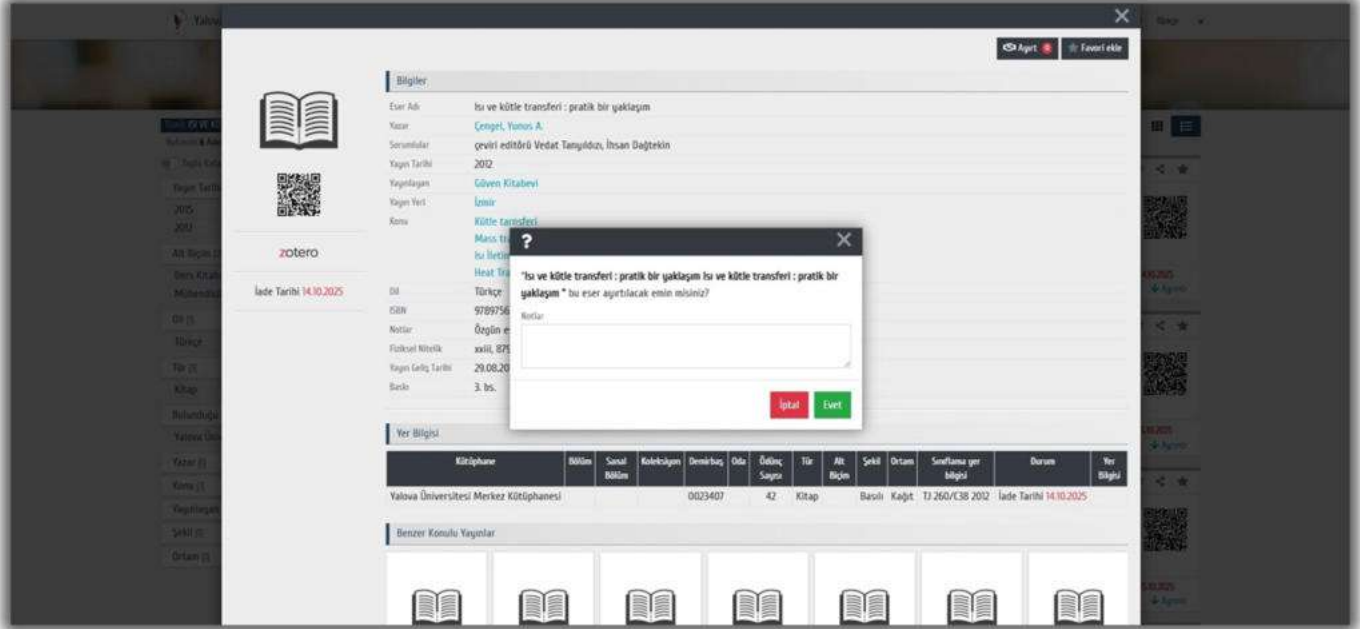

Nasıl Yapılır?

Daha sonra ayırtma işlemine evet diyerek işleminizi tamamlayınız.

NOT: Kitap üzerinde daha önceden ayırtma varsa ayırtma önceliğine göre kullanıcılara sistem üzerinden e-posta gönderilir. Ayırtma işlemi yapan her kullanıcının, kitabın kütüphaneye iade edilmesinin ardından 3 gün ödünç alma süresi vardır. Bu süre içerisinde ödünç alınmayan ayırtılmış kaynaklar, rafa gönderilir ve ilgili ayırtma hakkı silinir.

Kitap ayırtma işlemi kütüphaneye gelerek veya **"CEP KÜTÜPHANEM"** uygulamasını cep telefonunuza yükleyerek de gerçekleştirebilirsiniz.

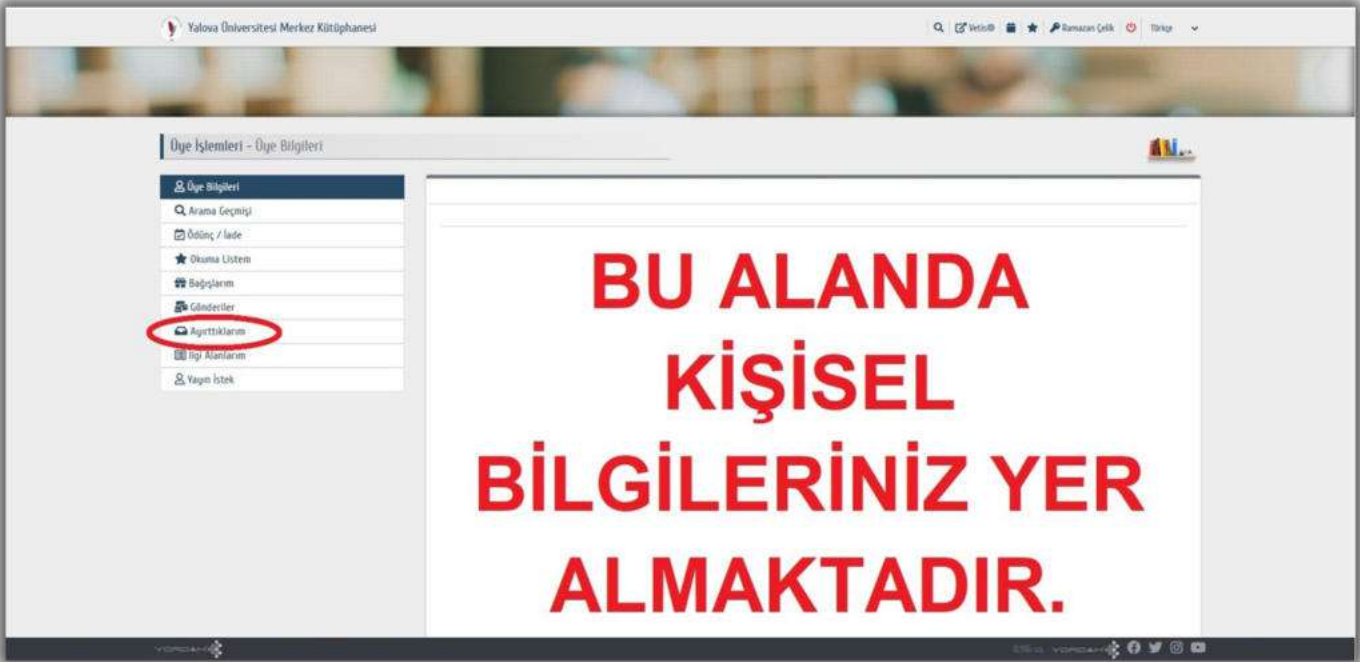

Ayırtma yaptığımız kitabı görüntüleme:

Oturum açtıktan sonra sağ üst köşede bulunan Üye işlemleri / İsminizin olduğu başlığa tıklayınız. Üye işlemleri altında bulunan menüden, **'Ayırtıklarım'** alanını seçiniz.

Açılan sayfada ayırtmış olduğunuz eserleri görebilirsiniz.

İşlem satırının sağında bulunan sil simgesinden silebilir, ayırtma işlemi iptal edebilirsiniz.

Ramazan ÇELİK

Yalova Üniversitesi Merkez Kütüphane

Kütüphanecilik Alanındaki Gelişmeler

Haber kaynak: ankos.org.tr

ANKOSLink 2025 Uluslararası Konferansı: “Kütüphane 5.0 – İnsan Merkezli Dijital Dönüşüm” Ana Temasıyla Başkentte Gerçekleşti

Anadolu Üniversite Kütüphaneleri Konsorsiyumu (ANKOS) tarafından düzenlenen ANKOSLink 2025 Uluslararası Konferansı, 4–6 Kasım 2025 tarihleri arasında Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi ev sahipliği ve iş birliğiyle Ankara’da gerçekleştirildi. “Kütüphane 5.0: İnsan Merkezli Dijital Dönüşüm” ana temasıyla gerçekleştirilen konferans, 30 farklı ülkeden 250 kurum, 100’e yakın firma ve 700 katılımcıyı bir araya getirerek akademik bilgi dünyasının en kapsamlı uluslararası buluşmalarından biri oldu.

Konferansın açılış konuşmaları Cumhurbaşkanlığı Kütüphaneler Daire Başkanı Sayın Ayhan TUĞLU, ANKOS Başkanı Sayın İsmail ÇETİNKAYA ve Yükseköğretim Kurulu Başkanı Sayın Prof. Dr. Erol ÖZVAR tarafından yapıldı. Açılışta bilgi teknolojilerindeki hızlı dönüşümün kütüphanelere ve akademik bilgi üretimine etkisi vurgulanırken, “Kütüphane 5.0” kavramının insan merkezli bir dijital dönüşüm sürecine işaret ettiği dile getirildi.

Üç gün boyunca konferans boyunca firmalar tarafından düzenlenen teknik oturumlarda, bilgi teknolojileri, açık erişim, veri analitiği, dijital içerik yönetimi, araştırma değerlendirme sistemleri ve yapay zekâ uygulamaları alanlarında güncel gelişmeler tanıtıldı. Ayrıca poster alanında, Türkiye üniversitelerinden araştırmacıların ve kütüphanecilerin katılımıyla dijital dönüşüm, yapay zekâ uygulamaları ve açık bilim politikaları konularında 10 adet poster sergilendi.

Konferansın son oturumunda gerçekleştirilen protokol konuşmaları ise etkinliğe tarihi bir boyut kazandırdı. Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY ve Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN’ın teşrifleriyle gerçekleştirilen kapanış programında, konferans katılımcıları selamlanarak bilgi ve kültür dünyasını bir araya getiren bu anlamlı buluşmanın önemine dikkat çekildi. Cumhurbaşkanı ERDOĞAN, konferansın ülkemiz ve kütüphanecilik camiası için hayırlı sonuçlar doğurmasını temenni ederek, ANKOS’u ve Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi’ni başarılı organizasyonlarından dolayı tebrik etti.

Haber kaynak: libguides.ku.edu.tr

Koç Üniversitesi Tarafından 6. Uluslararası Kütüphane Personel Haftası Düzenlendi

Koç Üniversitesi Kütüphaneleri, 12–16 Mayıs 2025 tarihleri arasında İstanbul’da altıncı kez Uluslararası Kütüphane Personel Haftasını düzenledi.

Etkinlik, üniversite kütüphaneleri ve diğer araştırma odaklı kütüphanelerde görev yapan, farklı mesleki geçmişlere sahip profesyonel kütüphane çalışanlarını bir araya getirerek bilgi ve deneyim paylaşımını teşvik etmeyi ve meslektaşlar arasında uluslararası ağlar oluşturmaya amaçlamaktadır.

Haber kaynak: ismailkaraca.com.tr

2. Uluslararası Kütüphane ve Teknoloji Festivali 4-6 Nisan 2025 Tarihleri Arasında Gerçekleştirildi

Kütüphanecilik sektörü, teknoloji ve yapay zekâ alanındaki yeniliklerle hızla dönüşmeye devam etti. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, kütüphane hizmetlerini daha erişilebilir ve etkili hale getirmek amacıyla yapay zekâ, bulut bilişim, makine öğrenimi ve robotik otomasyon gibi teknolojileri en üst düzeyde kullanmayı hedeflemektedir.

Bu çerçevede, 2. Uluslararası Kütüphane ve Teknoloji Festivali, 04–06 Nisan 2025 tarihleri arasında İstanbul’daki Rami Kütüphanesinde gerçekleştirildi. “Üreten Kütüphaneler” temasıyla düzenlenen festival, İstanbul’un en büyük kütüphanelerinden biri olan ve yıllık yaklaşık 3 milyon kullanıcıya hizmet veren Rami Kütüphanesi’ne ev sahipliği yaptı.

Kütüphanecilik Alanındaki Gelişmeler

Haber kaynak: unak.org.tr

ÜNAK 2025 Sempozyumu “ Dijital Çağda Bellek Kurumları: Dönüşüm, Konumlama ve Gelecek Perspektifleri” temasıyla düzenlendi.

Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği (ÜNAK) tarafından düzenlenen ÜNAK 2025 Sempozyumu, Bu yıl “Dijital Çağda Bellek Kurumları: Dönüşüm, Konumlama ve Gelecek Perspektifleri” temasıyla 11 – 12 Eylül 2025 tarihleri arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ev sahipliğinde Zonguldak'ta gerçekleştirilmiştir

Her yıl olduğu gibi ÜNAK 2025 Sempozyumu ile birlikte LibraryFEST Girişimci Kütüphaneciler etkinlikleri de gerçekleştirildi. Bu çerçevede genç girişimci meslektaşlarımızın hazırladığı poster sunumları sempozyumda sergilendi. Organizasyon komitesi tarafından değerlendirilen posterler sempozyum web sitesinde yayınlanmıştır.

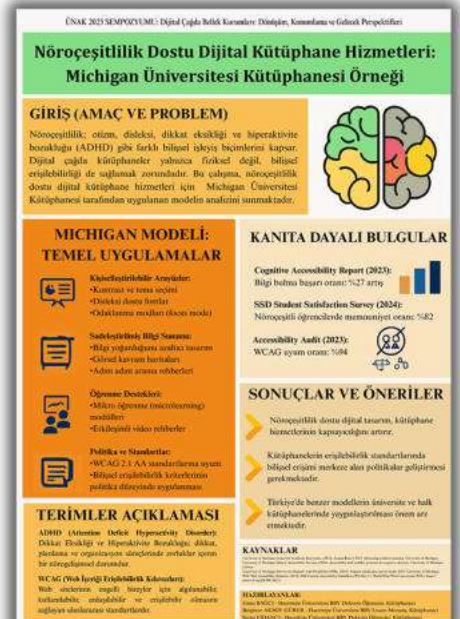
Haber kaynak: unak.org.tr

ÜNAK Erasmus+ KA210 Projesinin İlk Çevrim İçi Toplantısı Gerçekleştirildi

Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği (ÜNAK) yürütücülüğünde kabul edilen “Bilgi Profesyonellerinin Güçlendirilmesi: Uluslararası İş Birliğiyle Dijital Dönüşüm” başlıklı Erasmus+ KA210 projesinin ilk çevrim içi proje toplantısı, Türkiye, Norveç ve Kuzey Makedonya'dan katılım sağlayan tüm ortak kurumların temsilcilerinin iştirakiyle gerçekleştirildi.

Toplantıda; projenin genel hedefleri, çalışma paketleri, görev dağılımları, hareketlilik planları ve ilk yıl uygulama takvimi ele alınarak ortaklar arasında görev paylaşımı netleştirildi. Görüşmede, proje boyunca kullanılacak iletişim kanalları, dokümantasyon süreçleri ve kalite güvence mekanizmaları üzerine de ortak bir çerçeve oluşturuldu. Bu kapsamda, proje yönetim araçlarının kullanımı ve raporlama süreçleri üzerinde mutabakata varıldı.

ÜNAK 2025 kapsamında sunulan posterlerden birkaçı

Kütüphanecilik Alanındaki Gelişmeler

Haber kaynak: ifla.org

2025 IFLA Yeşil Kütüphane Ödülleri Sahiplerini Buldu

IFLA (Uluslararası Kütüphanecilik Örgütü) Yeşil Kütüphane ödülleri 2025 yılında "Yeşil Kütüphane" ve "Yeşil Kütüphane Projeleri" kategorileri olmak üzere toplamda 2 kategoride verildi.

2025 IFLA Yeşil Kütüphane Ödülleri Ödül Töreni

2025 IFLA Yeşil Kütüphane Ödülleri "Yeşil Kütüphane" kategorisi kazananları şu şekildedir:

1) James Baldwin Kütüphanesi, Paris, Fransa

Paris'in 19. bölgesinde yer alan James Baldwin Kütüphanesi, sürdürülebilir ve kapsayıcı kentsel dönüşümün örnek bir uygulamasını temsil etmektedir. Mülteciler Evi (Refugees Home) ile ortak kullanılan, hibrit ve ekolojik tasarıma sahip bir yapıda konumlanan kütüphane; onarıcı adaleti teşvik eden ve mülteciler başta olmak üzere marjinalleştirilmiş grupları destekleyen canlı bir topluluk merkezi olarak hizmet vermektedir. Çevreye duyarlı tasarımı kapsamında yeşil çatılar, güneş panelleri ve biyo-kaynaklı malzemeler kullanılmakta; bu özellikleri sayesinde E+/C- ve Rénovation BBCA gibi sertifikalara layık görülmüştür. Operasyonel düzeyde daha ileri iyileştirmeler mümkün olmakla birlikte, kütüphane düşük karbonlu tasarım ve toplumsal katılım açısından örnek bir model olarak öne çıkmaktadır (IFLA, 2025).

James Baldwin Library, Paris, France

2) Shenzhen Yantian Kütüphanesi, Guang Dong, Çin

Shenzhen'in Yantian Bölgesi'nde yer alan Growth Library, Vanke Group'un eski genel merkezinin dönüştürülmesiyle 2024 yılında sürdürülebilir bir kültür merkezi olarak kurulmuştur. 120.000 metrekarelik bir alana yayılan kütüphane, enerji ihtiyacının %85'ini yeşil enerjiden karşılamakta, enerji tüketimini %60 oranında azaltmakta ve %97'si dijital olmak üzere 180.000 kitaba ev sahipliği yapmaktadır. 20.000 daimi sakine hizmet veren kütüphane, yıllık olarak 20 milyondan fazla ziyaretçi çekmektedir. 2024 yılı boyunca 150'den fazla çevre temalı etkinliğe ev sahipliği yapmıştır. "Yantian Girişimi" kapsamında, sürdürülebilir kalkınmaya yönelik 4E eylem planı çerçevesinde 141 şehirden 2.721 kütüphaneyi bir araya getirmiştir. Güçlü iş birlikleriyle desteklenen Growth Library, yeşil topluluklar ve kütüphanelerin dönüşümü açısından öncü ve ölçeklenebilir bir model olarak öne çıkmaktadır (IFLA, 2025).

3) Nashville Halk Kütüphanesi, Tennessee, ABD

Haziran 2024'te açılan Nashville Halk Kütüphanesi Donelson Şubesi, sürdürülebilir ve adil kalkınmanın örnek bir modeli olarak yenilenen Donelson Plaza'nın odak noktası konumundadır. LEED Gold sertifikalı bir binada hizmet veren kütüphane; jeotermal değişim (geo-exchange) sistemi, çatı üstü güneş enerjisi panelleri ve geri dönüştürülmüş malzemelerle donatılmış olup, sürdürülebilir tasarımı kamusal eğitimle bütünleştirmektedir. Bu kapsamda sürdürülebilirlik bilgilendirme duvarı, yerel arı yetiştiriciliği ve gıda bağışi atölyeleri gibi uygulamalar öne çıkmaktadır. "Library of Things" ve Onarım Fuarları (Repair Fairs) gibi girişimler, yeniden kullanım kültürünü ve ekonomik erişilebilirliği teşvik etmektedir. Güçlü topluluk bağları ve toplu taşıma erişilebilirliği sayesinde Donelson Şubesi, kütüphanelerin çevresel ve toplumsal dönüşümde nasıl öncü bir rol üstlenebileceğini ortaya koymaktadır (IFLA, 2025).

Retro Roots, Green Future:
A Midcentury Marvel in Sustainability
Nashville Public Library, Donelson Branch

Kütüphanecilik Alanındaki Gelişmeler

2025 IFLA Yeşil Kütüphane Ödülleri “Yeşil Kütüphane Projeleri” kategorisi kazananları şu şekildedir:

1) Thammasat Üniversite Kütüphanesi, Bangkok, Tayland

Thammasat Üniversitesi Kütüphanesi'nin “Atıktan Değere (From Waste to Wealth)” projesi, döngüsel ekonomi ilkelerini temel alan altı yenilikçi girişim aracılığıyla kütüphanelerin sürdürülebilirlik odaklı öğrenme merkezleri olarak nasıl işlev görebileceğini ortaya koymaktadır. Bu girişimler; çevresel eğitim, ileri dönüşüm (upcycling) atölyeleri, yeşil tüketim uygulamaları ve Jak Reward Teknolojisi kullanılarak gerçek zamanlı etki takibini kapsamaktadır. Proje kapsamında 6.000 kilogramdan fazla geri dönüştürülebilir atık bertaraf edilmekten kurtarılmış, 20.000 kilogramın üzerinde CO₂ emisyonu azaltılmıştır. Güçlü topluluk ve kurumsal iş birlikleriyle desteklenen proje, ölçülebilir çevresel ve toplumsal etki yaratarak sürdürülebilir alışkanlıkların ve farkındalığın gelişimini teşvik etmektedir. Bu bütüncül yaklaşım, sürdürülebilirlik ve dönüştürücü öğrenmeye bağlı kütüphaneler için ölçeklenebilir ve tekrarlanabilir bir model sunmaktadır (IFLA, 2025).

2) Maison de l'Environnement, Lyon, Fransa

Kütüphane, edebiyatı çevresel eylemle başarıyla birleştirerek hem ekolojik farkındalığı hem de kültürel katılımı teşvik etmektedir. Amiral gemisi niteliğindeki “Lire pour Agir” (Eylem İçin Oku) Ödülü, popülerliğinden ziyade çevresel duyarlılığı ve eyleme geçme isteğini tetikleme gücü esas alınarak seçilen sosyo-ekolojik dönüşüm temalı bir eseri ödüllendirmektedir. Her yıl iki çizgi roman, iki roman ve iki denemeden oluşan altı farklı eser belirlenmekte; bu eserler kütüphane ve paydaş kurumların mekânlarında sergilenmektedir. Yazar buluşmaları, atölye çalışmaları ve etkileşimli materyaller aracılığıyla ödül, Lyon Metropolü genelinde ortak bir çevresel kültürün oluşmasına katkı sağlamaktadır. Kapsayıcı programlar, eko-tasarım yaklaşımı ve güçlü topluluk katılımı sayesinde kütüphane, sürdürülebilir kalkınma ve kültürel liderlik açısından etkileyici bir örnek sunmaktadır (IFLA, 2025).

3) Manuel Viegas Guerreiro Vakfı, Loulé, Portekiz

“Ortak Yuvamız (Our Common Home)” projesi, 2020 yılında Loulé Belediyesi iş birliğiyle kurulmuş olup, Manuel Gomes Guerreiro Eko-Botanik Yolu'ndan esinlenen bir çocuk kütüphanesidir. Proje, genç okurları biyolojik çeşitliliği tanımaya, üretmeye ve korumaya teşvik eden, ücretsiz erişime açık kitaplar aracılığıyla çevresel farkındalığı geliştirmeyi amaçlamaktadır. “Querença'nın Küçük Doğa Bilimcileri” ve “Bem-Querença Okurları” girişimleri kapsamında, okuryazarlığı desteklemek amacıyla hayvan destekli okuma etkinlikleri düzenlenmektedir. Topluluk temelli iş birliklerine dayanan bu girişim; merak duygusunu, sorumluluk bilincini ve dayanıklılığı besleyerek yerel okulun sürdürülebilirliğine katkı sağlamak ve çocukları doğa ve kültürle uyum içinde yaşamaya teşvik etmektedir (IFLA, 2025).

Bu iki kategorinin yanı sıra IFLA 2025 yılında Ivan Goran Kovačić Halk Kütüphanesi'ne “Özel Takdir Ödülü”nü vermiştir.

Ivan Goran Kovačić Halk Kütüphanesi, Karlovac, Hırvatistan “Yeşil Festival”

Karlovac'taki Ivan Goran Kovačić Halk Kütüphanesi, yerel üretici etkinlikleri ve 3.600'den fazla kişinin toplandığı bir geri dönüşüm programı gibi girişimler aracılığıyla, çevresel farkındalığı artırmak amacıyla toplulukları ve meslek profesyonellerini bir araya getirme konusunda öne çıkmaktadır. Yeşil çatı gibi sürdürülebilir altyapı unsurlarına sahip olan ve güneş enerjisi panellerinin kurulması planlanan kütüphane, çevre dostu uygulamaların başarılı bir örneğini sunmaktadır. Altı yıldır düzenli olarak gerçekleştirilen yıllık Yeşil Festival, konferanslardan çiftçi pazarlarına uzanan çeşitli etkinliklerle toplumu aktif biçimde sürece dâhil etmekte; elektronik tanıtım yöntemleri ve açık alan kullanımı sayesinde sürdürülebilirliği ön planda tutmaktadır. Artan küresel etkisi ve güncel temalarıyla bu düşük maliyetli ve tekrarlanabilir proje, kalıcı çevresel ve toplumsal dönüşümü teşvik eden güçlü bir iyi uygulama örneği olarak öne çıkmaktadır (IFLA, 2025).

Shelfmaster

Shelfmaster: İSTÜN Kütüphanesinde Oyunla Öğrenme Deneyimi

Kütüphaneler bilginin sistematik biçimde sunulduğu, erişimin kolaylaştırıldığı bilgi merkezleridir. Bu düzenin ardında, kitapların raflarda nasıl konumlandığını belirleyen ayrıntılı sınıflama sistemleri bulunmaktadır. İSTÜN Kütüphanesi tarafından stajyerlerimizin, bilgi ve belge yönetimi bölümü öğrencilerinin ve kısmi zamanlı çalışan öğrencilerimizin bu sistemi daha iyi kavrayabilmeleri için "Shelfmaster" adlı eğitsel bir oyun geliştirildi.

Shelfmaster: Ana Menü

Shelfmaster, Unity oyun motoru ile geliştirilmiş tarayıcı tabanlı bir oyundur. Herhangi bir kurulum gerektirmeden web sayfası üzerinden oynanabilmektedir. Proje sürecinde Yazılım Mühendisliği bölümü öğrencileri İbrahim Serhat AKTAŞ, Emre ŞEN ve Mehmet Akif VARDAR, oyunun teknik altyapısını geliştirirken; İSTÜN Kütüphanesinden Uzman Kütüphaneci Kubilay YUCAL içerik, senaryo ve sınıflandırma sisteminin eğitimsel planlamasını üstlenmiştir.

Shelfmaster: Raf arasına kitap yerleştirme bölümü

Shelfmaster, Library of Congress (LC) sınıflama sistemini öğretmek amacıyla tasarlanmış, etkileşimli bir öğrenme aracıdır. Oyunun temel amacı, kütüphane kullanıcılarının sınıflama sistemini uygulamalı şekilde öğrenmesini ve raflardaki yerleşim mantığını eğlenceli biçimde keşfetmesini sağlamaktır. Kullanıcılar, oyun içinde farklı kitap sınıflamalarını doğru sıraya yerleştirerek ilerler ve böylece sınıflama mantığını doğrudan deneyimleyerek öğrenmektedir.

Shelfmaster: Yanlış seçenek animasyonu

Kütüphanelerde dijital dönüşüm, yalnızca elektronik kaynakların sunulmasıyla sınırlı kalmaz; öğrenme yöntemlerinin yenilenmesiyle devam etmektedir. Shelfmaster, bu anlayışla geliştirilen bir projedir. Temmuz 2024'te tamamlanarak duyurulan oyun, İSTÜN Kütüphanesi web sayfası üzerinden tüm merak eden kullanıcıların erişimine açıktır. Bu yönüyle proje, disiplinler arası iş birliğinin, yaratıcılığın ve teknolojinin kütüphane eğitiminde nasıl etkili biçimde kullanılabileceğini göstermektedir.

Shelfmaster: Oyun sonu ekranı

Proje Sahibinin Mesajı

Shelfmaster projesinin hayata geçirilmesinde emeği geçen Yazılım Mühendisliği bölümü öğrencileri İbrahim Serhat AKTAŞ, Emre ŞEN ve Mehmet Akif VARDAR'a, oyunun teknik ve tasarımsal süreçlerine verdikleri özverili katkılardan dolayı içtenlikle teşekkür ederim. Ayrıca projenin geliştirilmesi sürecinde destek ve teşviklerini esirgemeyen başta Daire Başkanımız Sayın Burak DELİBAŞ'a ve tüm çalışma arkadaşlarımıza da teşekkürlerimi sunarım. Bu proje, ortak emek ve paylaşım kültürünün en güzel örneklerinden biri olarak ortaya çıkmıştır.

Kubilay YUCAL - İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Uzman Kütüphaneci

Shelfmaster oyununa, İstün Üniversitesi Kütüphanesi web sitesinde yer alan "Shelf Master" ikonuna tıklayarak erişim sağlayabilirsiniz.

Direk erişim linki:
<https://istunkutuphane.itch.io/library-game>

Geri Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Kulübü

Yalova Üniversitesi Geri Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Kulübü olarak, çevre bilincinin gençlerin yaşamında fark yaratmasının önemini vurguluyoruz. Üniversite ortamında sürdürülebilirlik kültürünü yaymak ve öğrencilerin geri dönüşüme ilgisini artırmak için yaratıcı etkinlikler ve projeler düzenliyoruz. Kulüp üyelerimizin doğa ile ilişkilerini güçlendirerek, daha duyarlı bir toplum oluşmasına katkı sağlamayı hedefliyoruz. Doğal kaynakların verimli kullanımı ve atık yönetiminin önemi üzerine odaklanıyoruz. Katılımcıların fikirlerini özgürce paylaşabilecekleri bir ortam sunuyor ve çevresel farkındalık kazanmalarını destekliyoruz. Öğrencilerin sürdürülebilir yaşam alışkanlıklarını öğrenmelerini ve topluma katkı sunmalarını teşvik ediyoruz.

Stand Günleri: Geri Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Kulübü

Her öğrencinin çevre konularını farklı yönleriyle görebilmesini sağlayacak etkinlikler gerçekleştiriyoruz. Ayrıca, kampüs içindeki fakültelere geri dönüşüm için özel çöp kutuları yerleştirilerek öğrencilerin geri dönüşüm alışkanlıklarını kolaylaştırıyoruz. Her yıl düzenlediğimiz Geri Dönüşüm Günleri, kulübümüzün en dikkat çekici faaliyetlerinden biridir. Bu etkinliklerde çeşitli konukları ağırlıyor ve üyelerimizle buluşuyoruz. Geri dönüşüm ve sürdürülebilir yaşam üzerine uygulamalı aktivitelerimiz kapsamında, kampüsü birlikte temizlediğimiz atık toplama etkinlikleri yapıyoruz. Böylelikle hem kampüsümüzü daha temiz bir hale getirmenin önemini kavıyor, hem de topladığımız atıkların geri dönüşüm sürecine katkı sağlıyoruz.

6. Geri Dönüşüm Günleri (2025) etkinliğinden bir kare

Yalova Üniversitesi Geri Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Kulübü olarak biliyoruz ki, değişim kampüsümüzde başlar. Daha temiz, daha yeşil ve daha yaşanabilir bir gelecek için hep birlikte çalışıyoruz.

Geri Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Kulübü - Kulüp Bilgileri

Kulüp Danışmanı: Doç. Dr. Hatice Aylin KARAHAN TOPRAKÇI
(Mühendislik Fakültesi - Polimer Malzeme Mühendisliği)

Kulüp Başkanı: Zeynep BÜYÜKKAYA

(Mühendislik Fakültesi - Polimer Malzeme Mühendisliği)

İletişim: aylin.toprakci@yalova.edu.tr

Türkiye’de Kitap ve Makale Gelirlerinin Vergilendirilmesi

Muhlis YAVUZ
Daire Başkanı
Yalova Üniversitesi
Merkez Kütüphane

Türkiye’de yazılan kitap ve makalelerden elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi, gelirin elde ediliş şekline, sürekliliğine ve hukuki niteliğine göre farklılık göstermektedir. Bu kapsamda en yaygın durum, yazarın eserini bir yayınevine devretmesi veya kullanım hakkını vermesi karşılığında telif geliri elde etmesidir. Bu tür gelirler, kural olarak serbest meslek kazancı kapsamında değerlendirilmekle birlikte, Gelir Vergisi Kanunu Madde 18 hükmü uyarınca önemli bir vergisel istisnaya tabi tutulmaktadır. Söz konusu maddeye göre; kitap, makale, şiir, bilimsel araştırma, bilgisayar programı gibi fikir ve sanat eserlerinden elde edilen telif gelirleri belirli şartlar altında gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Bu istisna uygulamada yazarlara önemli bir avantaj sağlamaktadır. Ancak uygulama tamamen “vergisiz” değildir. Yayınevleri veya ödeme yapan kurumlar, telif ödemesi sırasında genellikle stopaj (kaynakta kesinti) yapmaktadır. Bu kesinti çoğu durumda nihai vergi olarak kabul edilmekte ve yazarın ayrıca yıllık gelir vergisi beyannamesi vermesine gerek kalmamaktadır. Örneğin bir yazarın yayınevinden 100.000 TL tutarında telif geliri elde ettiğini varsayalım. Yayınevi bu ödeme üzerinden yaklaşık %17 oranında stopaj keserek 17.000 TL’yi vergi olarak keser ve kalan 83.000 TL yazara ödenir. Bu durumda yazarın çoğunlukla ayrıca bir beyan yükümlülüğü bulunmaz ve bu kesinti nihai vergi olur.

Makale yazarlığı açısından değerlendirme yapıldığında ise iki farklı durum söz konusudur. Eğer kişi bir gazete ya da dergide sürekli olarak yazı yazıyor, yani düzenli bir köşe yazarlığı faaliyeti yürütüyorsa, bu durumda elde edilen gelir “ücret” olarak kabul edilebilir ve maaş gelirleri gibi vergilendirilir. Bu halde işveren tarafından gelir vergisi kesintisi yapılır ve klasik ücret vergilendirme rejimi uygulanır. Buna karşılık, bağımsız şekilde yazılan ve süreklilik arz etmeyen makalelerden elde edilen telif gelirleri, genellikle Madde 18 kapsamındaki istisnadan yararlanır.

Bununla birlikte, yazarlık faaliyetinin kapsamı genişleyip ticari bir boyut kazandığında vergilendirme rejimi de değişmektedir. Örneğin bir yazarın farklı kurumlara düzenli içerik üretmesi, danışmanlık vermesi veya kendi adına sürekli iş yapması durumunda, serbest meslek mükellefiyeti tesis ettirmesi gerekebilir. Bu durumda yazarın fatura veya serbest meslek makbuzu düzenlemesi, elde ettiği kazanç üzerinden gelir vergisi ödemesi ve bazı hallerde katma değer vergisi (KDV) yükümlülüğünü yerine getirmesi söz konusu olur. Örneğin bir içerik yazarı aylık olarak farklı firmalara makale yazıp toplamda 50.000 TL gelir elde ediyorsa, bu faaliyet süreklilik arz ettiği için artık istisna kapsamı dışında kalabilir ve normal vergilendirme hükümlerine tabi olabilir.

Katma değer vergisi bakımından da benzer bir ayrım bulunmaktadır. Telif gelirleri çoğu durumda KDV’den istisna edilmiştir. Ancak faaliyet ticari organizasyon çerçevesinde yürütülüyorsa, örneğin yazar kendi kitaplarını basıp doğrudan satıyorsa ya da düzenli içerik hizmeti sunuyorsa, bu durumda KDV uygulanması gündeme gelebilir. Örneğin bir yazarın kendi bastığı kitabı internet üzerinden satması halinde bu faaliyet ticari kazanç sayılabilir ve hem gelir vergisi hem de KDV yükümlülüğü doğabilir.

Sonuç olarak, Türkiye’de kitap ve makale yazımından elde edilen gelirler çoğunlukla telif geliri olarak değerlendirilmekte ve önemli ölçüde vergi avantajı sağlamaktadır. Ancak bu avantaj, faaliyetin bireysel ve süresiz nitelikte olması durumunda geçerlidir. Faaliyet ticari bir organizasyona dönüşür veya süreklilik kazanırsa, bu durumda vergilendirme yükümlülükleri artmakta ve genel vergi kuralları devreye girmektedir. Bu nedenle yazarların gelir elde etme biçimlerini doğru analiz etmeleri ve gerektiğinde vergi uzmanı desteği almaları önem arz etmektedir.

ABONE VERİ TABANLARINI KISACA TANIYALIM

Piri Keşif Aracı, arama odaklı kurumsal olarak özelleşmiş bir keşif aracıdır. Piri, akademisyenler, araştırmacılar ve öğrenciler için araştırılan konu hakkında birçok veri tabanını tarayarak sonuçları analiz eder ve listeler. Yapay zekâ destekli modern arama algoritmaları ile ilgili içerikleri bulmayı amaçlar. Kurumunuzun abone olduğu veri tabanları ile birlikte geniş açık erişim içeriği sayesinde kullanıcılarınız tüm ihtiyaçlarını karşılar ve kullanıcı dostu ekranları ile araştırmaya teşvik eder.

Bookcites Atf Dizini, Türkiye merkezli yayıncıların yayınladığı kitapları temel alan bir atf dizinidir. Böylece Türkiye merkezli yayıncılar tarafından yayınlanan binlerce kitabın ve hakemli konferanslar/sempozyumlar sonucu yayınlanan akademik kitaplar da bulunan atıfları kapsamayı amaçlar. Aynı zamanda bünyesinde 130000+ tam metin kitap barındırmaktadır.

Sobiad Atf Dizini, Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri alanlarında yayınlanan toplamda 4100+ derginin indekslendiği, atıflarının bulunduğu bir veri tabanıdır ve aynı zamanda Türkiye merkezli en çok sosyal bilimler makalesinin bulunduğu milli bir indekstir.

- * 4100+ adet dergi bulunmaktadır.
- * 400.000+ adet makale bulunmaktadır.
- * 10 Milyon+ adet atf bulunmaktadır.
- * dergi, makale ve atf sayıları gün geçtikçe artmaktadır.

Araştırma Yöntemleri Eğitim ve Uygulama Merkezi (AYEUM), sosyal, fen, sağlık ve eğitim bilimlerinde kullanılan nitel, nicel ve karma yöntemler hakkında araştırmacılara yönelik online eğitim, yüz yüze eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek üzere kurulmuş akademik bir eğitim platformudur. Bu doğrultuda yüksek lisans, doktora öğrencilerine, doktora sonrası araştırmacılara, akademisyenlere, kamu kurum ve kuruluşlarındaki uzmanlara bilimsel araştırma yöntemlerini ve bilimsel araştırma sürecinde kullanılan bilgisayar yazılımlarını ayrıntılı bir şekilde öğretmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca AYEUM tarafından kurumsal araştırmalar ve danışmanlık hizmetleri de verilmektedir.

Veritabanı

<Erişim ve İstatistik Sistemi>

VETİS, Üniversite ve araştırma merkezlerinde kullanılan ulusal veya uluslararası elektronik veritabanlarına, kampüs dışından, hızlı, kolay ve güvenli bir şekilde ulaşabilmelerini sağlayan bir araçtır.

ABONE VERİ TABANLARINI KISACA TANIYALIM

Libdis, akademisyen ve araştırmacıların akademik yayın ihtiyaçları için özelleştirilmiş koleksiyonlar sunan bir akademik veri tabanıdır. Belirli alanlarda seçkin tam metin yayınlardan oluşan koleksiyonlar ile araştırmacılarınıza eşsiz akademik kaynaklar sunabilirsiniz. Libdis’de her koleksiyon kendi için de 32 farklı disipline ayrılmış, meta verileri kontrol edilmiş, erişim uçları düzenlenmiş içeriklerden oluşur.

UpToDate; sürekli güncellenen, kanıta dayalı bilgilerle donatılmış ve kullanımı kolay arayüze sahip bir veritabanıdır. UpToDate; doktorlar tarafından hastalık teşhisinde bulunulması, tedavi planı hazırlanması ve klinik bilgilerin hızlı ve etkin şekilde paylaşılmasına olanak verecek şekilde tasarlanmıştır. UpToDate veri tabanı, 25 Uzmanlık alanında, 7600’den fazla uzman doktor tarafından hazırlanan 13.000’den fazla konu içeriğine erişim sunmakta olan kanıta dayalı bir klinik karar destek sistemidir.

Journal Citation Reports (JCR), Clarivate tarafından yayımlanan yıllık bir yayındır. Web of Science ile entegre edilmiştir ve Web of Science Core Collection üzerinden erişilmektedir. Doğa bilimleri ve sosyal bilimler alanındaki akademik dergiler hakkında, etki faktörleri dâhil olmak üzere bilgi sunar. JCR başlangıçta Science Citation Index’in bir parçası olarak yayımlanmıştır. Günümüzde ise ayrı bir hizmet olarak JCR, Science Citation Index Expanded ve Social Sciences Citation Index’ten derlenen atıf verilerine dayanmaktadır. 2023 sürümünden itibaren Arts and Humanities Citation Index ile Emerging Sources Citation Index kapsamındaki dergiler de dâhil edilmiştir.

Essential Science Indicators (ESI), Web of Science Core Collection’da en yüksek performans gösteren araştırmaları belirlemenize yardımcı olan analitik bir araçtır. ESI, dünya genelinde 11.000’den fazla dergiyi tarayarak; yazarları, kurumları, ülkeleri ve dergileri, 22 geniş alan kapsamında yayın ve atıf performansına göre sıralar. Veriler, sürekli güncellenen (rolling) 10 yıllık bir dönemi kapsar ve sıralamalar ile atıf sayıları iki ayda bir güncellenir.

InCites Benchmarking & Analytics, araştırma programlarınız hakkında güvenilir kararlar alabilmeniz için güvenilir verileri kolayca analiz etmenize yardımcı olan esnek bir araştırma değerlendirme aracıdır.

LexiQamus, özel bir yazılım vasıtasıyla, kelimenin değişik kısımlarına girilen harfleri ve okunamayan kısımları esas alıp, bu şartları sağlayan sonuçların listesini size veriyor. Normal şartlar altında devâsâ lûgatları tarayarak günlerce aransa da bulunamayacak kelimeler bir çırpıda bulunabiliyor.

SAYILARLA KÜTÜPHANE

YALOVA ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ FİZİKSEL KOŞULLAR

OTURMA ALANI	: 587 m ²
KİTAPLIK	: 554 m ²
İDARİ ve DİĞER ALANLAR	: 544 m ²
TOPLAM	: 1685 m ²
OTURMA KAPASİTESİ	: 226 Kişi

YALOVA ÜNİVERSİTESİ ARMUTLU MESLEK YÜKSEKOKULU KÜTÜPHANESİ FİZİKSEL KOŞULLAR

ÇALIŞMA SALONU	: 75 m ²
KİTAPLIK	: 146 m ²
TOPLAM	: 221 m ²
TOPLAM OTURMA KAPASİTESİ	: 50 Kişi
TOPLAM BASILI KİTAP SAYISI	: 1429

BASILI KAYNAKLAR

Satın Alınan Toplam	: 72766
Bağış Yoluyla Toplam	: 34534
Toplam Basılı Kitap	: 107300
Tez	: 1329
Bağış Yoluyla Toplam Süreli Yayın	: 48
Kitapdışı (Cd,Dvd vb.)	: 614

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

Abone Olunan Veri Tabanı	: 18
Ekual Kapsamında Veri Tabanı	: 47
Toplam Veri Tabanı	: 65
Satın Alınan+Abone E-Kitap	: 168000+
Ekual Kapsamında E-Kitap	: 38000+
Toplam E-Kitap	: 206000+
Ekual Kapsamında E-Dergi	: 44000+
Abone olunan E-Dergi	: 4100+

KÜTÜPHANE İSTATİSTİKLERİ

Kütüphane Fiziksel Kullanıcı	: 157802
Ödünç Alınan Basılı Kaynak	: 9017
Basılı ve Elektronik Kaynak Toplam	: 360991
Öğrenci Başına Düşen Kaynak	: 19,62
Veri Tabanı Kullanımları Toplam	: 158597

